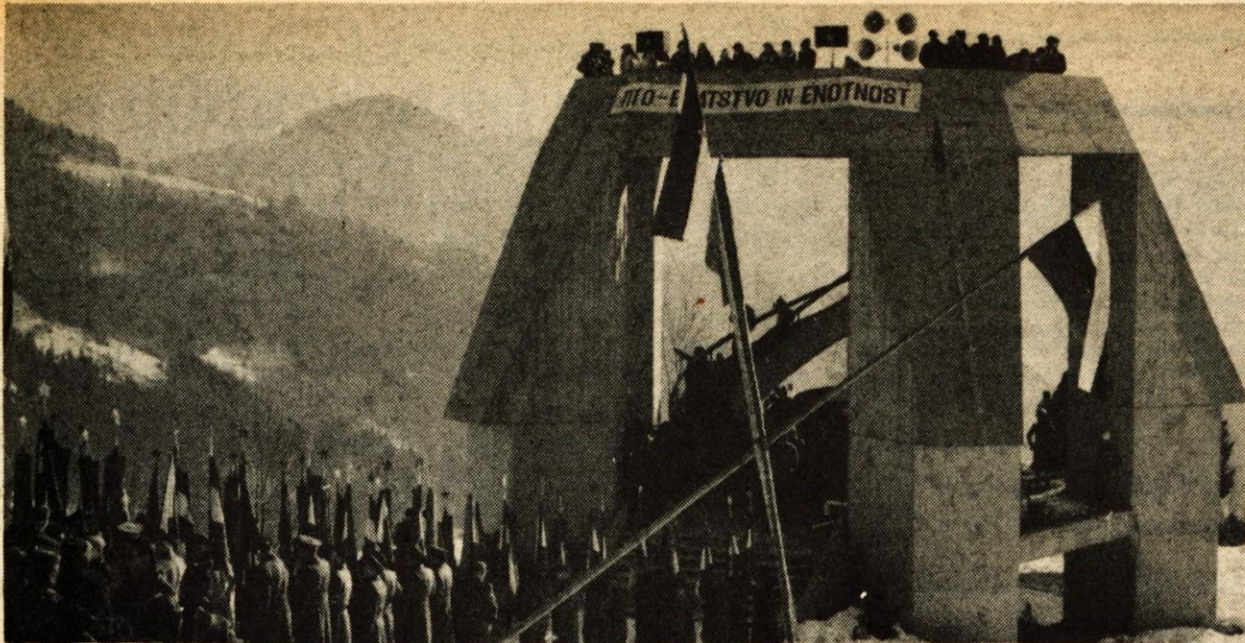

Nedeljske slavnostne Dražgoše! Osrednja proslava v prekrasnem vremenu je bila lep zaključek prireditev, na katerih je sodelovalo nad 5000 ljudi od blizu in daleč, borcev in aktivistov, vojakov, miličnikov, pripadnikov teritorialne obrambe, mladine in pionirjev. Štiriindvajseto srečanje v Dražgošah je doseglo svoj namen. Bilo je dostojno veličini dražgoške bitke in vstaje ter upora na Gorenjskem sploh. Obenem so bile letošnje Dražgoše tudi uvodna prireditev v praznovanju 40. obletnice vstaje narodov in narodnosti Jugoslavije ter osrednja prireditev v počastitev letošnjega praznika škofjeloške občine — Foto: J. Košnjek

Leto XXXIV. Številka 2

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja: Casopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Andrej Žalar

GLAS

Kranj, torek, 13. 1. 1981

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Štiriindvajseti smo se zbrali v Dražgošah

Tisoči na kraju herojstva

Nad 5000 ljudi se je udeležilo letošnjih 24. dražgoških prireditev. Po poteh partizanske Jelovice in s tem potrdilo trajno veličino boja Cankarjevega bataljona pred 39 leti, obenem pa dostojno začelo letošnja praznovanja ob 40. obletnici vstaje — Vinko Hafner slavnostni govornik

DRAŽGOŠE — Partizanska Jelovica z Dražgošami ostaja trajna veličina našega boja in revolucije. Že štiriindvajseti zapored je bilo letos potrjeno junaško izročilo boja Cankarjevega bataljona v Dražgošah pred 39 leti v mrzlih januarskih dneh, v vetru in visokem snegu, in gorenjske vstaje nasploh, prav tako pa tisoči na jelovskih partizanskih poteh vsako leto dokazujejo, kako je revolucija vraščena v nas, kako nas znova in znova oplaja in daje moči za premagovanje sedanjih težav.

Nad 5000 ljudi se je udeležilo letošnjih dražgoških prireditev in manifestacij, ki so oživile Jelovico, njene obronke in zaselke. Dražgoše so ponovno združile delovne ljudi in občane iz vseh krajev Gorenjske in Slovenije, mladino in pionirje, patrolje enot teritorialne obrambe Slovenije, tekmovalce in rekreativce v smučarskem teku, planince, tabor-

nike, lovce, športnike in na stotine ljubiteljev narave, ki je sijala v zimskem soncu. Med nedeljskimi obiskovalci Dražgoš, ki so se v kasnih dopoldanskih urah zgrinjali v kraj herojskega boja iz vseh strani po poteh, kjer so med vojno hodili partizani, kurirji in heroji, smo srečali borce Cankarjevega bataljo-

na, ki so se bili v Dražgošah, borce in aktiviste, pa predstavnike družbenopolitičnega življenja škofjeloške občine, ki slavi občinski praznik, Gorenjske in republike, med katerimi so bili predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner, komandant ljubljanskega armadnega področja Branko Jerkič in komandant teritorialne obrambe Slovenije Miha Petrič.

Slavnostni govornik je bil predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner, ki je ob zaključku dejal, da je naša dolžnost trajno oddolžiti se dražgoškim junakom in vsem padlim borcem in domačinom in da morajo to izročilo nadaljevati mladi, ki prihajajo ...

J. Košnjek

Govornik na nedeljski proslavi v Dražgošah je bil predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Vinko Hafner — Foto: J. Košnjek

Iz govora Vinka Hafnerja

• Gorenjska vstaja z dražgoško bitko je prizadejala težak udarec okupatorju, ki je hotel na Gorenjskem izseljevati. Vstaja z Osvobodilno fronto na čelu je to preprečila. Cankarjev bataljon je prišel v Dražgoše 1. januarja leta 1942. 231 borcev je štel, med katerimi je bilo 40 komunistov, poveljevala pa sta mu prekaljena borca, komandanta in komunisti Žagar in Gregorčič. Tri dni je zadrževal napade do zob oboroženih 3000 Nemcev. Šele tretji dan se je moral umakniti v Jelovico skupaj z nekaterimi domačini. Nemci so vdrli v Dražgoše, pobili 41 domačinov, vas požgali, bataljon pa je imel v Dražgošah le 9 mrtvih, 12 borcev pa je padlo na Mošenjski planini. Nemci pa uradnih podatkov o izgubah niso nikdar objavili ...

• Nemci v Dražgošah niso doživeli le vojaškega poraza, ampak predvsem moralnega. Gorenjska zanje ni bila več pokorna dežela. Postala je dežela svobodnomiselnih ljudi, ki ni nasedala obljubam in se ni ustrašila groženj ter nasilja. Dražgoše in vstaja ter kasnejša borba nasploh je zmaga gorenjskega ljudstva, dela oborožene borbe Slovenije in jugoslovanskih narodov ter narodnosti. Decembrska vstaja na Gorenjskem z Dražgošami je povsem enakovredna bojem tistega časa v Srbiji, Bosni. Na to smo ponosni. Tega nekateri danes ne razumejo prav in nečejo priznati veličine tega boja na občutljivem področju pod vodstvom Osvobodilne fronte, ki je znala združiti vse napredne sile.

• Veličino Dražgoš in tega boja pod vodstvom OF smo želeli prikazati tudi v filmu in televizijski nadaljevalki, zgodovinsko in umetniško prepričljivi. Četrtno gradiva smo posneli, potem pa je bilo snemanje zaradi financ in drugih okoliščin ustavljeno. Javnost mora biti seznanjena z vzroki tega. Preveč sredstev in tudi nesmotno ter nepravilno je bilo porabljenih doslej. O tem še teče preiskava in proti povzročiteljem se bo ukrepalo. Toda, nobeden od partizanov in družbenopolitičnih delavcev, članov družbenega sveta projekta Dražgoše, ni nikdar odločal o denarju in se z njim okoriščal! To danes poudarjam zaradi tega, ker se tako govori. To ni res in to ponovno poudarjam. Partizani in družbenopolitični delavci terjamo, da se to razčisti in da se nadaljevalka dokonča. Bo sicer nekoliko drugačna od prvotnega projekta in zato cenejša, vendar ne na račun avtentičnosti in umetniške vrednosti. Delovni ljudje in občani so za projekt kljub nekaterim govoricam, da bi to škodovalo drugim tovrstnim dejavnostim, vendar je takšnih malo. Prihodnje leto naj bo nadaljevalka končana in tudi ona bo skupaj s spomenikom veličastna oddolžitev borcem, ljudem in vsem, ki so se bojevali in umirali za svobodo!

J. Košnjek

Referendum uspel

Zalog — V nedeljo, 11. januarja, so se v krajevni skupnosti Zalog, ki združuje štiri vasi: Lahovče, Zalog, Glinje in Cerkljanska Dobrava, krajanji odločali o uvedbi krajevnega samoprispevka. Referenduma se je udeležilo 93,73 odstotka krajanov, za uvedbo samoprispevka jih je glasovalo 55,89 odstotka. Posebej krajanji Lahovč so se odločali za zbiranje prostovoljnega dinarja, medtem ko je solidarnost Založanov prišla manj do izraza. S sredstvi krajevnega samoprispevka bodo namreč obnovili in asfitalirali cesto od Zaloga do Lahovč in uredili trgovino v prosvetno gasilskem domu v Lahovčah. Z letošnjim letom bodo torej krajanji plačevali dva odstotka od osebnega dohodka oziroma kmetje od katastrskega dohodka. Seveda pa zlasti pri slednjih pričakujejo tudi prispevek v obliki prostovoljnega dela kot je prevoz materiala in podobno.

Škofja Loka — V petek popoldne je bila v kinu Sora slovesnost ob občinskem prazniku. Predstavniki Jurišnega bataljona XXXI. divizije (na sliki) so ob tej priložnosti izročili veliko plaketo domicilni občini, Maku Kalanu iz Poljan je predsednik občinske skupščine Viktor Žakelj izročil red republike s srebrnim vencem, s katerim ga je odlikovalo predsedstvo socialistične republike Jugoslavije. Na slovesnosti so bila podeljena tudi priznanja in nagrade občine za leto 1980; malo plaketo sta prejela Ančka Loštrk iz Žirov in Janez Solar iz Selc, nagrado občine Sandi Bartol iz Sore in Zinka Benedik iz Stare Loke, pismeno priznanje pa Jožef Češut iz Sovodenj ob Soči in Jože Furlan iz Škofje Loke. Razdelili so tudi nagrade »Inovator Škofje Loke« za leto 1980. Prva je pripadla Ladu Nastranu iz Nika Železniki, druga Jožici Rejc iz Iskre Železniki in tretja Slavku Vodniku iz Termike. Plaketi »Inovator Škofje Loke« pa sta prejela Iskra Železniki in Alpes Železniki.

Učenci vseh šol usako'leto pišejo spise ob prazniku. Najboljši so bili prebrani na slavnostni seji. Svoje sestavke so prebrali: Jan Miljković iz 2. razreda in Jana Thaler iz 8. razreda osnovne šole Peter Kavčič iz Škofje Loke in Zoran Jelovčan iz gimnazije. (lb)

BOLEZNI STO IMAMO, A ZDRAVJE ENO SAMO... zato je ustrezna rešitev na dlani:

Družinski zdravstveni leksikon

PREDNAROČNIŠKA CENA 690 din,
PO 15. JANUARJU OBČAJNA CENA 896 din

Zaradi velikega zanimanja je založba podaljšala čas prednaročila do 15. januarja.

Torej se še vedno lahko odločite za prihranek 206 dinarjev in naročite DRUŽINSKI ZDRAVSTVENI LEKSIKON v vseh knjigarnah Mladinske knjige, pri njenih založniških poverjenikih ali na naslov Mladinska knjiga, Titova 3, 61000 Ljubljana, Prodaja po pošti

PO JUGOSLAVIJI

Ladjo razglasili
za izgubljeno

V soboto so tudi uradno sporočili, da je ladja »Dunav« z 32 člani posadke izgubljena. V sporočilu reške Jugolinije je med drugim rečeno, da ladje tudi po štirinajstih dneh intenzivnega iskanja niso našli. Ladja, ki je izgubljena iz še nepojasnjenih razlogov, je bila del ladjevja »Svobodna plovba« delovne organizacije Jugolinije. Posadka se je zadnjič oglasila 27. decembra 1980 ob 23.30. Zatem so bile vse vezi z ladjo pretrgane.

Josip Vrhovec
v NDR

Zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec je od ponedeljka na uradnem in prijateljskem obisku v Nemški demokratični republiki. Tja je odpotoval na povabilo ministra za zunanje zadeve NDR Oscarja Fiscerja.

Naložbe iz domačih
blagajn

V prihodnjih petih letih bo celoten razvoj v glavnem odvisen od domačih virov, medtem ko bomo tuja sredstva smeli uporabljati le izjemoma za najpomembnejše naložbe. Letni družbeni proizvod naj bi se v tem srednjeročnem obdobju povečal letno za štiri odstotke in pol, realni osebni dohodki pa naj bi se povečevali sorazmerno s produktivnostjo dela. Kot je zapisano v osnutku jugoslovanskega družbenega načrta, naj bi se v letih čim bolj okrepila materialna osnova združenega dela, skupna poraba pa naj bi rasla počasneje.

Razvoj RTV
Sarajevo

Predsedstvo republiške konference SZDL Bosne in Hercegovine je podprlo predlog srednjeročnega načrta RTV Sarajevo za srednjeročno obdobje. RTV Sarajevo čakajo zelo zapletene naloge v zvezi s prenosi zimskih olimpijskih iger, ki bodo leta 1984. V zvezi s tem je bilo rečeno, da je treba priprave omejiti le na tisto, kar je potrebno za razvoj RTV, torej brez naložb v tehniko, ki naj bi jo uporabili za prenos olimpijskih iger. Del te opreme bi si namreč lahko sposodili v drugih TV centrih.

Prepočasni dogovori
o setvi

Sporazumevanje glede spomladanske setve v Vojvodini, ki naj bi zajela malo več kot milijon hektarov polj, poteka zelo počasi. Sodeč po zadnjem obvestilu občinskih štabov, bo potrebno pohiteti. Dosedaj so se dogovorili za setev kornjače na samo nekaj več kot 60 tisoč hektarih, sladkorne pese pa samo na 7 tisoč hektarih, sončnic na 7111 hektarih, soje na 64 tisoč, ozimnega ječmena na skoraj 4 tisoč hektarih, jarega ječmena na nekaj več kot 20 tisoč ter sirka na 252 ha.

Posebno skrb vzbuja zastojanje dogovora o setvi sladkorne pese, sončnic in soje.

Manjša prodaja
tekstila

Letos se tekstilci ne nadejajo tako uspešne prodaje kot so jo imeli lani. Čeprav so se njihovi izdelki podražili za več kot 20 odstotkov, so vse prapraševanje celo večje od ponudb. Proti koncu leta pa so opazili upadanje povpraševanja in računajo, da bo uspeh, če bodo letos prodali vsaj toliko kot lani.

JESENICE

Danes, 13. januarja, bo seja izvršnega sveta jeseniške občinske skupščine. Na njej bodo obravnavali osnutek odluka o davkih občanov in osnutek odluka o določitvi letošnjih prispevnih stopenj za uresničevanje programov občinskih samoupravnih interesnih skupnosti za zavezanec, ki niso sprejeli samoupravnih sporazumov o njihovih temeljnih planov za obdobje 1981–1985. Med drugim bodo pregledali tudi predlog družbenega dogovora o načelih in merilih za uresničevanje vzgojno izobraževalnih programov usmerjenega izobraževanja v naši republiki, družbeni dogovor o izgradnji in financiranju novega muzeja revolucije v Ljubljani, predlog za javno razgrnitev osnutka zazidalnega načrta stanovanjskega območja Rateče–Planica in predlog družbenega dogovora o skupnosti za cene jeseniške občine. (S)

Slovesnost ob 9. januarju, prazniku občine
Škofja LokaDelavci
imamo dolžnost

Slavnostni govornik Viktor Žakelj je opozoril na vrsto uprašanj, ki se pojavljajo v loškem prostoru – Kmetijstvu status posebnega družbenega pomena – Večji poudarek organizaciji dela

»Danes smo polni besed o energetski krizi, ki povzroča hude pretrese v svetovnem gospodarstvu in pri nas. Najbrž bo držalo, da človeštvo leze v znatno hujšo krizo, ki bo povzročila, v kolikor že ne povzroča družbenih pretresov, katerih razsežnost si komaj moremo misliti. V mislih imam pomanjkanje hrane«, je med drugim dejal na slovesnosti ob praznovanju praznika občine Škofja Loka, predsednik skupščine Viktor Žakelj.

Če nas je kriza našla nepripravljene, se nam pri hrani kaj takega ne sme zgoditi. Varčevati z gorivom pri avtomobilskih vozilih, je nekaj drugega kot postiti železce. Kaj bi bilo mogoče in potrebno storiti v občini in širše, da bi doprinesli svoj delež k samookrbi Slovenije?

Rešitev, je poudaril Viktor Žakelj, je v tem, da v osnovi spremenimo odnos do kmetijstva, da mu izborimo »status posebnega družbenega pomena«. Vendar ne v deklarativnem smislu, temveč ga je potrebno uresničevati skozi bančno, komunalno in infrastrukturno ter druge politike. V škofjeloški občini to pomeni pospešeno preusmerjanje kmetij, hitrejši razvoj kmečkega turizma, vlaganja v izgradnjo cest in telefonije in podobno.

Vendar je samo dobra volja premalo. Ta spoznanja morajo dobiti domovinsko pravico tam, kjer se oblikujejo ukrepi ekonomske politike, se pravi tudi v zakonodaji.

Nadalje je predsednik v svojem govoru opozoril na problematiko urbanizacije, ki predstavlja v občini enega najhujših problemov. Rešitev iz težav je vsestranska aktivnost pravkar obliko-

vanega sveta ta vprašanja prostora in varstvo okolja, nova organizacija komiteja za družbeno planiranje in urejanje prostora in v pritegnitvi več urbanističnih organizacij v prostor, ki bodo po natečajni poti pridobile vase posle.

V industriji pa se v trenutku že čuti preplavljanje dohodka v korist izdelovalcev surovin. Posledice so manjša sredstva za akumulacijo. Ob tem pa ne gre prezreti dejstva, da je tehnološki razvoj v večini predelovalne industrije zastarela in, da je 60 odstotkov starejših od 20 let. To pa onemogoča uporabo najmodernejših in najbolj racionalnih postopkov.

Še na nekaj kaže opozoriti. Lani je bilo v škofjeloški občini prijavljenih 6 izumov in 88 tehničnih izboljšav. Vendar je hkrati treba povedati, da niti en patent ni bil realiziran. Dejstvo je tudi, da so vsi razvojno-tehnološki oddelki preobsežni za sedanjí obseg proizvodnje in bi lahko Alpina, LTH, Kladivar in drugi znatno razširili kooperacijo. Iz tega sledi, da so sposobni invetivnega dela, da pa je priprava in organizacija dela šibka točka. V tem je tudi razlog, da novi programi stežka najdejo pot v proizvodne hale, če pa že, se raje koristi tuja tehnologija, ki je v celoti domišljena in preizkušena, žal pa največkrat že zastarela.

Viktor Žakelj je opozoril še na druga vprašanja razvoja od problema režije do šolstva in svoje besede sklenil z mislijo, da bo težave moč premagati, če se bo vsaka naloga, vsak pogovor in vsak program začel z besedami: delavci imamo dolžnost...

Izšla brošura o Elektro
Gorenjski

»So trenutki v življenju človeka, so trenutki v razvoju vsake delovne organizacije, ko veselje in radost žarita iz ljudi in ko se sreča mnogih strne v enotno hotenje po lepšem in pravičnejšem. V takem trenutku smo sedaj, ko praznujemo prvo leto obstoja delovne organizacije Elektro

Gorenjska« je v uvodni besedi brošure »Elektro Gorenjska« zapisal direktor delovne organizacije EG Drago Stefe.

V njej je zajet zgodovinski oris elektrifikacije na Gorenjskem do leta 1945, razvoj elektrodistribucije in njene organiziranosti v okviru Elektrogospodarstva SR Slovenije in na območju Gorenjske v obdobju 1945–1980. Sledi opis gradnje elektroenergetskih objektov, razvoja vodenja distribucijskega elektroenergetskega sistema, strukture kadrov, družbenega standarda, stanovanjske politike, izobraževanja, športa, rekreacije itd. Nekaj strani so namenili tudi prizadevanjem za razreševanje nalog ter prizadevanjem za celoviti razvoj od tehnologije, delovnih odnosov do samoupravnega sistema v DO, ki so ga opredelili skupaj z odjemalci in širšo družbeno skupnostjo v planskih aktih za naslednje srednjeročno obdobje: Brošuro je izdala DO za distribucijo in proizvodnjo energije Elektro Gorenjska s temeljnimi organizacijami združenega dela Elektro Kranj, Elektro Zirovnica, Elektro Sava Kranj, Elektro razvod in transformacija Gorenjske Kranj, ter Delovna skupnost skupnih služb.

Natisnil jo je TK Gorenjski tisk iz Kranja, obsega pa tudi diagrame razvoja elektroenergetskih naprav, podatke o proizvodnji, prenosu, distribuciji in porabi energije, skice in sheme obstoječega visokonapetostnega omrežja Gorenjske, tabele, načrte razvoja elektrifikacije ter fotografije iz preteklega razvoja elektrifikacije kakot tudi novih naprav in objektov. D. Papler

Mladi se izobražujejo

V radovljjski občini so za mlade komuniste iz Radovljjske in jeseniške občine organizirali trimesečni seminar teorije in prakse marksizma – Mladi slušatelji zadovoljni z obliko usposabljanja in kvaliteto predavanj

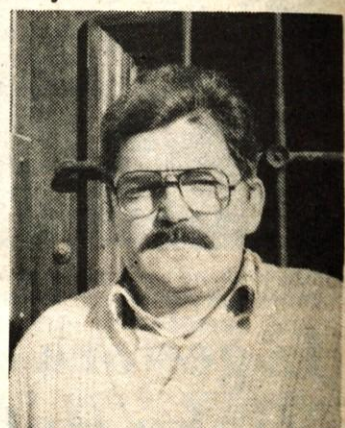
Radovljica – Oktobra lani se je v Radovljici začel trimesečni seminar teorije in prakse marksizma, ki ga organizira za slušatelje iz radovljjske in jeseniške občine medobčinsko študijsko središče za Gorenjsko. V prostorih radovljjske graščine posluša predavanja in sodeluje v seminarskem in skupinskem delu 13 slušateljev, ki prihajajo iz osnovnih organizacij ZK v delovnih in temeljnih organizacijah. Delovni program so razdelili na sedem tematskih področij in se bodo tako v 408 izobraževalnih urah seznanili z vprašanji marksizma in filozofije, vprašanji ekonomije in temeljev našega sistema demokracije.

»Seminar je predvsem namenjen komunistom, neposrednim proizva-

ževanja, sam sem veliko spoznal in se naučil. Še posebej pa me veseli, da je v programu dela precej poudarka tudi na samem gospodarjenju v delovnih organizacijah in da se pogovarjamo o povsem praktičnih problemih in izkušnjah. Prav gotovo je ta oblika predvsem za tiste, ki prihajajo iz delovnih organizacij z izkušnjami in bodo tako lahko pozneje lažje usklajevali teorije s prakso.«

Jože Ertl, slušatelj, zaposlen v Železarni Jesenice, član ZK tri leta in aktiven v osnovni organizaciji ZK skupnih služb: »Marsičesa smo se naučili, tako spoznali teorijo kot tudi prakso. Ta seminar je dobil dobra osnova za nadaljnje delo, tako v osnovnih organizacijah ZK kot nasploh. Tudi kvaliteta predavanj je dobra, zadovoljni smo s predavatelji, s katerimi se lahko pogovarjamo tudi o vseh praktičnih problemih in vprašanjih.«

Zoran Kristan, slušatelj, zaposlen v TOZD PTT Radovljica, aktiven v samoupravnih organih in član ZK sedem let: »V PTT smo že kadrovali slušatelje tudi v občinsko partijsko šolo in mislim, da imamo pri nas prav vse razumevanje za idejnopolično usposabljanje mladih. Sam seminar je primerna oblika, čeprav mislim, da bi bil časovno lahko krajši, teme bolj zgoščene in bi tako v krajšem času intenzivneje delali, odsočnost z dela pa bi bila manjša. Vendar pa bi morali skozi takšne in podobne oblike prav vsi mladi komunisti, saj bi bilo le tako lahko delo v osnovnih organizacijah ZK uspešnejše.« D. Sedej

ŠK. LOKA

Na današnji seja izvršnega sveta občinske skupščine obravnavajo predlog finančnega načrta proračuna občine, prodajo stanovanjskih hiš, predlog za odkup pogorišča v Grabnu v Škofji Loki, predlog za imenovanje podpisnikov v finančno-materialnem poslovanju ter še nekatere druge zadeve.

V četrtek, ob 16. uri, bo seja komiteja OK ZKS Škofja Loka. Na dnevnem redu je obravnavo aktualnih dogodkov in predlog obiskov OO ZKS. L. B.

30 let

samoupravljanja v Plamenu

Kropa – Delovni kolektiv kropskega Plamena je 1. septembra leta 1950 izvolil 40-članski delavski svet in tako lani praznoval 30-letnico delavskega samoupravljanja. Dejansko pa je delovni kolektiv Plamena lani praznoval tudi 85-letnico samoupravljanja.

1. maja leta 1895 je bil prvi občni zbor prve zadrage za željarsko obrt in druge izdelke iz železa. Tako so se člani zadrage od leta 1895 dalje vsako leto enkrat zbrali na občnem zboru, da so pregledali delo v minulemu letu ter sprejemali potrebne načrte za nadaljnje delo. Na skupščinah so člani zadrage volili svoje člane v upravni odbor, ki je vodil zadrugo do naslednjega občnega zbora. Tako so člani zadrage zgradili tovarno in v okviru razpoložljivih finančnih sredstev nabavljali stroje in opremo do druge svetovne vojne.

Zadruga Plamen je 1947. leta prešla v državni sektor. Takrat so članom zadrage izplačali deleže. Do

leta 1950 se tovarna Plamen ni pomembno obnavljala in širila, ker so načrtovali postopno preusmeritev. V letu 1950 pa je Plamen prevzel v upravljanje delovni kolektiv. Od tedaj dalje pa je tovarna vijakov Plamen v Kropi z občasnimi rekonstrukcijami zrasla v današnji Plamen. Delavci so najprej zgradili novo tovarno za hladno proizvodnjo svojih izdelkov, nato pa porušili vse obstoječe in neprimerne objekte in zgradili nove ter nabavili nove stroje. Vse to je omogočilo delovnemu kolektivu tridesetletno samoupravljanje in njihovo vestno in požrtvovalno delo v naši svobodni domovini.

Pred novim letom so povabili v sindikalni dom v Kropi prve člane delavskega sveta in vse predsednike delavskega sveta od 1950. leta dalje do leta 1980. Zanje so pripravili lep kulturni program, nekdanji sodelavci pa so obudili spomine na minula desetletja delavskega samoupravljanja v Plamenu. Ciril Rozman

Bistrica prerašča v živahno naselje

Jeseni bo 360 Bistričanov dobilo telefonske priključke – Ob gasilskem domu in prostorih za SLO krajevna skupnost načrtuje še gradnjo družbenih prostorov, novega poslovnega centra in ureditev rekreacijskega središča v Ročevnici ter zunanje podobe blokovne soseske

Tržič – Največja tržiška krajevna skupnost Bistrica, v kateri živi okrog štiri tisoč ljudi je, podobno kot vsaka, ki zraste takorekoč čez noč, dolgo veljala za spalno naselje. V zadnjem obdobju pa je dobila več objektov, ki so vanjo prinesli nekoliko živahnosti. Omenimo le poslovni center Deteljica, ki privablja kupce od blizu in daleč, dom upoko-jencev, otroški vrtec...

Seveda pa je to še vedno premalo, da bi bili krajanje Bistrice zadovoljni. Pogrešajo predvsem prostor, v katerem bi se lahko sestajali, tudi na družabnih srečanjih, drobne uslužnostne dejavnosti, možnosti za rekreacijo in še kaj. Med drugim tudi telefone.

Jeseni 360 priključkov

Akcija za pridobitev novih telefonskih priključkov je v Bistrici stekla že pred dobrim letom. Krajevni skupnosti, ki jo je vodila, ni bilo težko najti 335 bodočih naročnikov, saj je telefon v Bistrici zdaj prava redkost. Naročniki so prispevali po 15 tisoč dinarjev, v začetku minulega leta pa je tudi tržiško združeno delo podpisalo samoupravni sporazum o sofinanciranju gradnje telefonskega omrežja.

Glavni razlog, da telefoni v Bistrici še ne zvonijo, tiči v spremeni politiki bančnega kreditiranja. PTT Kranj namreč ni pravočasno dobilo kredita, tako da je bil lani na voljo le denar, ki so ga zbrali občani. Z njim je izvajalec del PAP iz Ljubljane opravil večino zemeljskih izkopov v starem delu Bistrice in položil kable. Primarni od tovarne Peko trenutno miruje, ker mora biti prej sklenjen cestni priključek v industrijsko cono.

Kredit je zdaj odobren, vendar s pogojem, da krajevna skupnost financira 30 odstotkov vrednosti gradnje. To pomeni, da mora pridobiti še nekaj novih naročnikov, skupaj 360. Njihov prispevek kljub zamudam pri gradnji ostaja nespremenjen, PTT Kranj pa tudi zagotavlja, da bodo v letošnji jeseni telefoni gotovo zazvonili.

Samoprispevek za družbene prostore

Druga zahtevnejša naložba, ki jo v krajevni skupnosti že uresničujejo, je gradnja gasilskega doma in prostorov za splošni ljudski odpor. Stavba stoji v Ročevnici in je trenutno v tretji gradbeni fazi. Tudi pri njej izvajalci nekoliko kasnije, predvsem zaradi mehkih tal, ki jih je

bilo potrebno najprej utrditi in zaradi neugodnih vremenskih razmer, ki so jih lani ovirale pri gradnji. Vendar pa zamuda ni taka, da je ne bi mogli nadoknaditi. Krajevna skupnost kot nosilka naložbe si bo prizadevala, da bo gasilec izročila dom v upravljanje za krajevni praznik, 4. julij.

Bistričani pa se tudi že resno pripravljajo na drugo etapo gradnje doma. Projekti za družbene prostore so nared, denar zanje pa, tako pričakujejo, bodo zbrali s pomočjo načrtovanega četrtega občinskega samoprispevka. Če ta ne bo uspel, razmišljajo, da bi se odločili za krajevni samoprispevek. Vsi dose-danji pogovori in akcije v Bistrici so namreč pokazale, da krajanje potrebujejo prostor, v katerem bi se lahko srečevali in poživili predvsem kulturno dejavnost.

Razen tega se pripravljajo še na ureditev rekreacijskega centra v Ročevnici. Krajanje so za to, da izpopolnijo sedanje smučišče in da prid-

bijo naravno drsališče, kar zaradi senčne lege ne bo posebno težko.

S pomočjo hišnih svetov je krajevna skupnost Bistrica izdelala tudi program ureditve celotne blokovne stanovanjske soseske B-4 v pasu od poslovnega centra Deteljica proti Kovorju. Upoštevana je predvsem hortikultura urejenost, izgradnja otroških igrišč in dostopnih poti.

Še en poslovni center

Lani je bil spremljen zazidalni načrt za območje B-4, v katerem je predvidena gradnja novega poslovnega centra, po velikosti in arhitekturi podobnega Deteljici. V njem bodo dobile prostor uslužnostne obrtne dejavnosti, diskontna trgovina, pošta, nekaj pa ga bo ostalo tudi za prodajalne. V krajevni skupnosti so prepričani, da bo gradnja stekla marca in da bo center do konca tega leta že odprt.

Z uresničitvijo teh načrtov bo krajevna skupnost Bistrica dobila praktično vse, kar prebivalci v vsakdanjem življenju zdaj pogrešajo. Iz spalnega naselja se bo tako razvila v privlačno in po dejavnosti še bolj razgibano krajevno skupnost.

H. Jelovčan

Urbanistično urejevanje Poženika in Podblice

Dobrodošli predlogi krajanov

Za večino krajevnih skupnosti v kranjski občini so že izdelani detajlni urbanistični redi – Osnutka takšnega dokumenta za Poženik in Podblico bosta kmalu v razpravi, pripravljata pa se reda za Kokro in Jošt

KRANJ – Urbanistični načrt kranjske občine določa med drugim vlogo in pomen posameznih naselij ter vrsto urbanističnih dokumentov, na osnovi katerih se bodo naselja urejevala in razvijala. Pri tem mora biti upoštevana vloga posamezne krajevne skupnosti, organizacije združenega dela in drugih uporabnikov prostora, prav tako pa tudi pomen vsehstranske zaščite prostora in okolja. Eden od načinov urejevanja območja krajevne skupnosti je detajlni urbanistični red. Takšen dokument se izdelava za področje, ki ni vključeno v urbanistični ali zazidalni načrt. Za Belo, Mavčiče, Brnik, Duplje, Zgornjo Besnico, Visoko, Olševo, Trstenik, Tenetiše, Velesovo, Voklo, Voglje, Zalog, Podbrezje in Trboje so detajlni urbanistični redi že narejeni, kar pomeni, da je večina kranjske občine že »pokrite« z urbanističnimi dokumenti. Izjema so le krajevne skupnosti Jošt, Kokra, Poženik in Podblica.

Strokovna organizacija Domplan je pripravila osnutek detajlnega urbanističnega reda za Poženik in Podblico, prav tako pa so se že začele priprave na izdelavo takšnih dokumentov tudi za Kokro in Jošt.

Detajlni urbanistični red obravnava splošna določila, namensko

izbrabo površin, zazidane in program zazidljivih površin, druge posege v prostor, obrambnovarnostne elemente, komunalno opremljenost in spomeniško varstvo.

To upošteva tudi osnutek detajlnih urbanističnih redov za Poženik in Podblico. Prvi upošteva razen Poženika še Šmartno in Pšato s tem, da je Poženik osrednje naselje. Predlagani red želi ohraniti sedanje značilnosti naselij. Osnutek detajlnega urbanističnega reda za Podblico pa obsega Podblico, Jamnik, Njivice in Nemilje. Tudi tu naj ne bi bili dovoljeni večji posegi v prostor, ki bi porušili sedanjo krajinsko podobo vasi in njihovih značilnosti. Omenjene vasi, posebej pa Jamnik, so nekaj posebnega na Gorenjskem.

Izvršni svet kranjske občinske skupščine je na predlog komiteja za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve osnutek detajlnih urbanističnih redov sprejel. Obenem poziva krajanje omenjenih naselij, da se vključijo v javno razpravo o osnutkih dokumentov. Poženiki bo en mesec razgrnjen v pisarni krajevnega urada v Cerkljah, podobliki pa v domu na Podblici. Vsem bodo omogočene pripombe, tudi na zborih krajanov. Zanje je med javno razpravo pravi čas, saj bosta le tako lahko nastala reda, sprejemljiva za večino. Pripombe po razpravi ali celo po sprejetju na skupščini ponavadi povzročajo le dodatne probleme, ki pa na takšnem področju družbenega življenja, kot je urejanje prostora, več škodijo kot koristijo!

J. Košnjek

Letošnja blejska zima

Bled – Organizacije združenega dela, ki so se na Bledu združile v turistično poslovno skupnost, so skupaj s turističnimi agencijami pripravile program, v katerem ponujajo vrsto kulturno-zabavnih in športnih prireditev za vse goste in obiskovalce Bleda. Tedensko bodo uresničevali program, ki traja od 27. decembra lani do 13. februarja letos.

Vsako nedeljo bodo goste pozdravili v Kazini in jim predstavili program prireditev, ogledali pa si bodo tudi film o Sloveniji in krajšo modno revijo; v torek zvečer bo v Kazini slovenski narodni večer, v sredo pa v kinodvorani matineja za najmlajše. V četrtek so na vrsti disco plesi, v petek pa bo smučarski večer, spet v Kazini. Prav tako je v večini hotelov zvečer zabavna glasba.

Nedvomno bo za goste zanimivo zdaj že odprto blejsko drsališče ter smučišče na Zatniku. Na Zatnik vozi z Bleda vsak dan tudi smučarski avtobus, turistični agen-

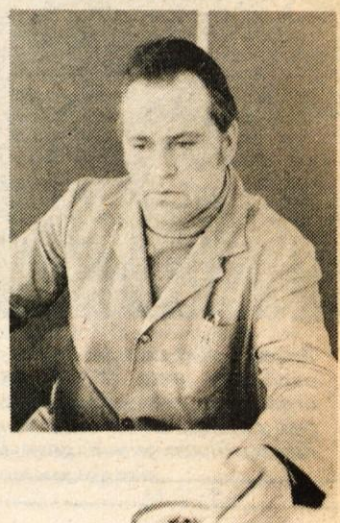
Milan Žvokelj, predsednik sindikata v Tekstilindusu

Delavki se tulec zmedene preje že pozna

Lahko se pohvalijo, da imajo enega najbolj delovnih sindikatov v Kranju ali pa na Gorenjskem, če hočete. Ne opravijo samo tisto, kar jim nalagajo z občinskega sindikata, pač pa so bolj praktični. Spravili 1.100 delavcev in upoko-jencev Tekstilindusa in še drugih z vlakom v Beograd in v »Hišo cvetja« ni kar tako! K akciji so pritegnili tudi skupino narodne zaščite, ki je zagotavljala red na vsej poti in pa skupino prve pomoči. Njihova je bila tudi akcija čiščenja obratnih prostorov. Pobudo je dala mladina, sindikat jo je pa izpeljal: štiri dni je po sto ljudi čistilo stroje in delovne prostore, ker jim je primanjkovalo čistilcev in bi lahko prišlo do nesreč, zastojev... K delu jim je uspelo pritegniti tudi tiste iz pisarn... 1300 upoko-jencev so pred Novim letom sprejeli in pogostili. Pa, da ne govorimo o tistem osnovnem delu, ki ga mora sindikat opravljati v delovni organizaciji, kot so bile razprave o temeljnih planov, pa o tromesečnih obračunih itd. Zdaj je pred njimi zaključni račun. Spet bodo, kot vedno, opozarjali na varčevanje pri surovinah, pomožnem materialu, energiji. Pred kratkim so izdali poseben informator, ki je vsakemu delavcu povedal, koliko pomeni kilogram izgubljenega bombaža, tulec zamazane ali zmedene preje, minuta praznega teka strojev...

»Vsak dan bolj se tega zavedamo,« pravi njihov predsednik sindikata Milan Žvokelj, tekstilni tehnik po poklicu in vodja barvne kuhinje. »Tudi pri osebnem dohodku se to pozna. Toda, žal, nismo tako daleč še povsod. Če je delavka kriva za zmeden tulec preje, je oškodovana pri osebnem dohodku, če jih pa transportni delavec strese ali umaže deset, pa ne.

Z nagrajevanjem po delu, kot ga zahtevajo stališča in sklepi 2. konference sindikata, se v Tekstilindusu že dlje časa spopadamo. Prav je, da bi bil proizvodni delavec bolje nagrajevan. Delavcev manjka in danes jih imamo v Tekstilindusu že blizu 30 odstotkov iz drugih republik. Kaj to pomeni, vemo. Zaposlenost bomo morali zniževati, pa če bomo hoteli ali ne. Seveda pa je naša prva naloga

Milan Žvokelj

sprovesti v življenje nagrajevanje in delitev po delu. Imamo staro analitsko oceno delovnih mest, ki smo jo vsa ta leta dopolnjevali in delo v neposredni proizvodnji je normirano. Postavljene so tudi norme za kvaliteto. Le 1. kvaliteta prinaša delavcu zaslužek. Vse drugo se odšteva. Dobro se naši delavci zavedajo, kaj pomeni kvaliteta. Opis del in nalog, ki bo opravljen po novem in s katerim se bomo morali v kratkem spopasti, zato ne bo problematičen v proizvodnji. Zagotovo pa v skupnih službah. No, tudi tu je bilo že nekaj narejenega: komercialisti so nagrajevani od uspeha v prodaji, od doseženih prodajnih cen, oblikovalci od uspeha vzorca na trgu, nabava od uspešne preskrbe proizvodnje s surovinami in drugimi materiali in podobno. Okrog 15 odstotkov »režijev« imamo že nekako nagrajevanih po delu. Ostali še čakajo. Ni zanimanja za to. Nagrajevanje so od poprečja vseh proizvodnih tozdov in navadno jim to dobro nese: če je en tozd slabši, je pa drugi toliko boljši, da se izravna. Za merila za nobenega posluha. Če bi morali to delavci narediti, bi bilo že narejeno... Družbenopolitične organizacije bi morale tu dati močnejšo spodbudo. Tako se pa za to odgovorni ljudje neradi odzivajo, sankcij ni...»

»Kaj pa mislite o mnenju, da bi se morali vsem delavcem v proizvodnji izboljšati osebni dohodki, da bi priden kvalificiran delavec dosegel osebni dohodek srednjeizobraževalnega režijca?«

»Nekaj se našim delavcem že pozna pri osebnem dohodku, ker so normirani. Pokazalo se je tudi, koliko delavcev je preveč pri kakšnem delu, koliko je kdo obremenjen in podobno. Vendarle menim, da takšno vprašanje ne bomo mogli rešiti samo v Tekstilindusu. Reševati bi ga morali hkrati vsi slovenski tekstilci skupaj. Dokler ne bomo šli v splošno reševanje, ga tudi pri nas ne bomo rešili.«

D. Dolenc

V spomin talcem

Medvode – V gramozni jami v Medvodah je bila komemoracija v spomin tridesetih padlih borcev, ustrelenih na Silvestrovo pred 37. leti. Program so izvedli recitatorji medvoškega kulturnoumetniškega društva, moški pevski zbor Medvode in medvoška godba na pihala. -fr

Jezikovno razsodišče (6)

Hrenovke niso iz pasjega mesa

Dne 2. oktobra lani je izšla v dnevniku Delo tale notica: »Slastni hot dogi. Prodajni pult pred bistrojem hotela Slon je verjetno najdo-nosnejše mesto s hot dogi v Ljubljani. Vsak dan imajo namreč 8000 do 10000 prometa, kar pomeni, da prodajo 600 do 700 hot dogov. Prodajalec ima največ dela okrog poldne.«

Tisti, ki je to zapisal v časniku, je uporabil pač izraz, ki je za zdaj v rabi. Ta raba pa je slaba in izvira iz duševne lenobe, ki je v povojnih letih značilna za velika območja slovenskega jezikovnega življenja. Kakor koli že gledamo na prevzemanje tujih besed, gotovo je res dvojje: 1. sprejemati jih moramo kar se da malo; 2. mnoge sploh niso primerne za tak prevzem v naš jezik. Zlasti za izraze iz živih jezikov mora veljati, da jih je treba praviloma prevajati ali poiskati zanje ustrezne domače izraze. Če se tega vodila ne bi držali, bi se nam v besedju nabiralo zmeraj več tujih izrazov, ki za Slovenca nimajo nazorne vsebine in si jih mora samo mehanično zapomniti. Povsem nesprejemljivi pa so izrazi, katerih glasovna sestava ali pisna oblika se bje s slovensko.

Angleški izraz »hot dog« je iz pogovornega jezika in šaljivo namiguje, da naj bi bilo meso v takšnih klobasah pasje. Slovar DZS iz l. 1968 izraz prevaja kot »hrenovka v zemlji«. Takšna zveza je za ime pač preokorna, zato predlagamo, naj se izdelek imenuje vroča hrenovka. To ime naj uporabljajo tisti, ki to jed izdelujejo in prodajajo, pa ga bodo gotovo sprejeli tudi kupci.

Razsodišče vabi vse posameznike, društva, ustanove in organizacije, ki jim skrb za slovenski jezik in tuja, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov:

Sekcija za slovenščino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7

Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

Tekstilindus Kranj

Še večji korak v kvaliteto

V kranjskem Tekstilindusu bodo v naslednjih petih letih za četrtno zmanjšali število zaposlenih, modernizirali proizvodnjo, prestrukturiranje pa bo pri njih pomenila proizvodnja visokokvalitetnih bombažnih tkanin

Kranj — Kljub temu, da so se bali tega zadnjega polletja, ki je tudi Tekstilindusu grozil s pomanjkanjem surovin, se delavci te največje gorenjske tekstilne tovarne vendarle lahko pohvalijo, da so dobro gospodarili, dobro zaključili leto in da je tudi začetek novega leta dober: surovine in pomožni material imajo zagotovljen vsaj za pol leta, bolj pa jih skrbi druga polovica leta in pa leto 1982. Pomožna sredstva skušajo zamenjati s proizvodi domačih proizvajalcev in z dragega Zahoda preusmerjajo uvoz na Vzhod, ne morejo

pa seveda isto storiti z nabavo bombaža: ponj morajo še vedno v Sudan in Egipt, kjer plačujejo po 3,5 dolarja za balo.

Lani so uvozili za 6,4 milijone dolarjev, kar pomeni 1 odstotek manj kot v letu 1979, izvozili pa za 3,94 milijonov dolarjev, ali za 9 odstotkov več kot v letu 1979; pokrivanje uvoza z izvozom so izboljšali od 56 na 61 odstotkov. Za letos načrtujejo, da bodo uvozili za 7,1 milijona dolarjev, ali za 11 odstotkov več kot lani, izvozili pa za 4,8 dolarjev ali za 22 odstotkov več kot

lani; pri tem bi uvoz pokrili z izvozom 68-odstotno.

Večino svoje proizvodnje, kar 35 odstotkov, izvozijo posredno, preko naših konfekcijskih hiš, ostalo pa klasično, preko nekaj velikih jugoslovanskih izvoznih hiš. Ugotavljajo pa, da za naš tekstil svetovno tržišče ni dovolj raziskano in bi se morali bolj usmerjati tudi na Ameriko, kamor bi seveda morali izvažati po znatno nižjih cenah, toda velike količine, ki jih navadno naročajo od tam, bi tako znižanje vseeno prenesle.

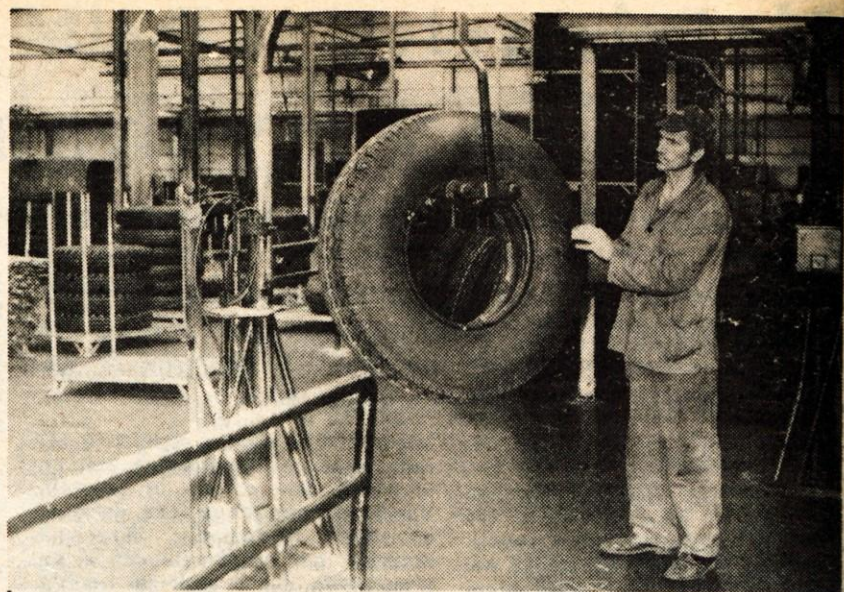
Iz leta v leto je Tekstilindus opuščal svoj klasični program raznih flanel in posteljnine in se usmerjal na kvaliteten bombažna blaga, ki zahtevajo kvaliteten bombaž, kvaliteto delo in seveda tudi moderen tehnološki proces. Z rastjo kvalitete so se nižale količine in če so pred leti izdelovali letno še 40 milijonov kvadratnih metrov blag, jih zdaj le še 24 milijonov metrov, v naslednjem srednjeročnem obdobju pa bodo proizvodnjo znižali na 18,5 milijonov metrov. Ne izdelujejo na zalogo, temveč za znanega kupca, točno določeno število metrov. Zavedajo se, da danes le kvaliteta osvaja in tudi zadrži trg, zato dajejo prav kvaliteti največji poudarek. Proizvodnjo so opremili s 128 brezčolničnimi statvmi, ki dajejo vrhunsko kvaliteto, imajo pa namen kupiti še 125 takih statev. Škoda le, da so tako visoko storilni stroji, ki v tujini tečejo v štirih izmenah, pri nas v rabi le v dveh izmenah.

2260 delavcev danes združuje delo v Tekstilindusu. Po petih letih jih bo tu delalo četrtno manj. Naraven odliv, pravijo, da bo, in odšlo delovno silo bodo zamenjali visoko produktivni stroji: 40 milijard vlaganj bo potrebnih, da bodo zapolnili vrzel. Modernizacijo predilnice načrtujejo, tkalnice, plemenitilnico morajo združiti na desnem bregu Save, urediti energetiko, posebno kotlarno. Nujno morajo zamenjati kotel, ki dela že 43 let; če bi bil zamenjan z novim, modernim, bi se tudi Kranju poznalo na čistoči. Tudi belilnica potrebuje izboljšav.

Veliko naporov jih čaka. Na referendumu so se delavci odločno izrazili za take načrte: pri 93-odstotni udeležbi jih je bilo kar 83 odstotkov zanje. In če bodo normalno poslovali, kot so si začrtali, bodo v naslednjih petih letih tudi te načrte uresničili: nekaj iz svojih sredstev, nekaj s krediti dobaviteljev, seveda pa bo morala na pomoč priskočiti tudi banka.

Le to pravijo v Tekstilindusu, da bi morali spremeniti delitev pridobljenih deviz v našem gospodarstvu: tisti, ki jih potrebuje za svojo proizvodnjo več, naj jih dobi več, oziroma, posameznim delovnim organizacijam naj ostane različen delež od izvoza.

D. Dolenc

Kranj — Posebno tiste delovne organizacije, katerih proizvodnja je močno odvisna od uvoza, imajo za sabo hudo in težavno leto. Borba za devize je bila ostra in znati se je bilo treba na vse načine, da so proizvodnjo sproti dobavljali prepotrebne osnovne in pomožne surovine, da stroji in delavci niso obstali... Od kranjskih tovarnih je bila menda v najtežjem položaju Tovarna gumijevih in kemičnih izdelkov SAVA, ki mora za svojo proizvodnjo uvoziti kar 70 odstotkov vseh surovin. Z vsemi močmi si prizadevajo, da bi uvoz krili z izvozom, toda ne gre. Lani so kupili na tujem za 47 milijonov dolarjev surovin, prodali pa so zunaj za 33 milijonov dolarjev svojih gumenih izdelkov. Ker izkupiček v dolarjih ni bil dovolj visok, so morali iskati vrsto poti, po katerih so prišli do prepotrebni dodatnih deviz: na vse strani so se povezovali, uskočili celo v turizem, in širok po Jugoslaviji podpisali kar okrog 800 (osemsto!) samoupravnih sporazumov. Letošnje leto jim prinaša spet nove težave, kajti ukrep, da bodo lahko razpolagali izvozniki le s 65 odstotki prigrisposodarjenih deviz, jih bo močno prizadel. Načrtujejo, da bodo izvoz povečali na 46 milijonov dolarjev, uvoziti pa bodo morali za 70 milijonov dolarjev surovin, tako da jim bo za načrtovano proizvodnjo zmanjkalo kar 40 milijonov dolarjev. In spet bo treba v dokup deviz, ki bodo spet velikokrat preplačane... — Foto: D. Dolenc

Kranj — Tekstilindus in Savo je pretekli teden obiskal predsednik republiškega sveta ZSS Vinko Hafner. S predstavniki obeh delovnih organizacij je beseda tekla predvsem o premagovanju težav uvoza in pridobivanja deviz ter o uresničevanju sklepov 2. konference Zveze sindikatov Slovenije — nagrajevanje po delu. — Foto: D. Dolenc

Osnovna šola
DAVORIN JENKO
Cerklje na Gorenjskem

razpisuje naslednja prosta dela in naloge

UČITELJA RAZREDNEGA POUKA
za določen čas
(predvidoma od začetka marca do konca junija)

UČITELJA TEHNIČNEGA POUKA
za določen čas s skrajšanim delovnim časom
(od 26. 1. do 30. 6. 81)

POMOČNICE
za delo v kuhinji (kombinirano z delom v VVZ)
za določen čas (od 15. 2. do 30. 6. 81)

Prijave oddajte v roku 15 dni na svet šole Davorin Jenko, Cerklje.

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Polovica
šolajočih ima
štipendije

Nekateri menijo, da je štipendij »čez glavo« in da se učenci in študenti zanje niti ne zmenijo. Drugi spet govorijo, da so štipendije le za »izbrance« in za tiste z »vezami«. Nekateri štipendisti menijo, da so štipendije občutno prenizke, drugi opozarjajo, da so včasih že podobne osebnim dohodkom. Kje je resnica?

GORENJSKA POD REPUBLIŠKIM
POVPREČJEM

Dobro merilo je primerjava med številom štipendij in številom zaposlenih v posamezni občini. Če upoštevamo industrijsko in gospodarsko razvitost Gorenjske, pa smo lahko nad rezultati razočarani. V Sloveniji imamo enega kadrovskega štipendista na 27 zaposlenih. Boljše razmerje je le v Kranju (en kadrovskega štipendista na 25 zaposlenih), v vseh ostalih gorenjskih občinah je slabše: Jesenice 31, Tržič 33, Škofja Loka 34 in v Radovljici kar 43 zaposlenih na enega štipendista. Pred Kranjem pa je kar 14 slovenskih občin, ki se lahko pohvalijo z večjim deležem kadrovskih štipendistov. Če sodimo po podatkih lanskega razpisa kadrovskih štipendij, bo svoj položaj občutno popravil predvsem škofljška občina (teh podatkov v navedenih rezultatih ni).

Podoba pri štipendijah iz združenih sredstev ali pri štipendijah je približno na glavo obr-

njena slika kadrovskih štipendij. Na Gorenjskem prednjačita Škofja Loka in Radovljica (na enega solidarnostnega štipendista samo 34 oziroma 35 zaposlenih), v Kranju pa kar 81 zaposlenih. O razlogih za takšno situacijo smo že pisali.

Drugo merilo je primerjava med številom šolajočih učencev in številom štipendij. V tem primeru razmerje ni najbolj čisto, ker bi morali odšteti učence z učno pogodbo in predvsem precenjeno število študentov v prvih letnikih, ki jih osip domala razpolovi. Če približno odbijemo oziroma ocenimo te zadržke, tedaj lahko rečemo, da štipendije vseh vrst prejema polovica vseh šolajočih. Najboljše razmerje je v Kranju in na Jesenicah, v drugih gorenjskih občinah nekoliko slabše.

ŠTIPENDIJE IN OSEBNI DOHODEK

Najbrž ne gre pritrdjevati mnenju, da so štipendije podobne žepnini niti mnenjem, da so domala izenačene z osebnimi dohodki. Vemo namreč, da so merila o višini zapisana v družbenem dogovoru oziroma v samoupravnih sporazumih. Po teh merilih so pač štipendije različne glede na okoliščine, ki jih je treba pri izračunu upoštevati. Za ilustracijo nekaj podatkov. Povprečni osebni dohodek na zaposlenega v SRS za leto 1979 je znašal 7393 din, povprečna štipendija iz združenih sredstev v SRS na dan 31. 12. 1979 pa 1239 dinarjev ali 16,8 odstotka tega dohodka. Najvišja štipendija je lahko znašala 3160 din, za letošnje šolsko leto pa 4066 din, kar pomeni 55 odstotkov povprečnega osebnega dohodka. Po kadrovskih štipendijah se glede na sklep v aprilu letos giblje njihova višina od 1141 din do 4238 din in sicer v skladu z merili (učenec ali študent, učni uspeh, hitrost študija, deficitarnost poklica, ipd.)

Seveda je višina štipendije zelo pomembna zlasti za vse, ki so na robu življenjskih stroškov. Sprejeti družbeni dogovor in samoupravni sporazum (ki se pravkar podpisujejo) uravnavajo razmerja med štipendijami, osebnimi dohodki in življenjskimi stroški. Razširjena delegatska osnova v samoupravnih organih za štipendiranje (z delegati sindikata, SZDL in ZSMS) bo prav gotovo prispevala, da se soočanje teh razmerij poglobi in utrdi na družbeno sprejemljivih stališčih.

Franc Belčič

Pomembna tovarna
je tudi njiva

Desetletje, od katerega smo se poslovili, je bilo tudi kmetijsko obarvano. O položaju kmetijstva in pridelovanja hrane je temeljito, večkrat, razpravljala Socialistična zveza, temeljna izhodišča razvoja kmetijstva in kmetijske politike pa je oblikovala tudi Zveza komunistov.

Priiložnost se nam ponuja, da ocenimo, kaj nam je v preteklih letih uspelo uresničiti in kaj bodo naše skupne naloge tudi v letih, ki prihajajo. Predvsem velja omeniti, da smo se posebno v zadnjih letih, izrazilje pa lani, začeli zavedati pomena svojega pridelovanja hrane. Vedno pogostejše je slišati, da sta lahko kmetijstvo in pridelovanje hrane naša nafta, dragocena surovina, ki je ne bomo trošili le sami, ampak bo iskana tudi izven naših meja. Pogosto je še težko prelamljati z ravnanjem in miselnostjo, da je hrana le skrb kmetijstva, ne pa družbeno dogovorjena skrb in akcija. Poznamo načine, kako doseči ta cilj. Zavedamo se, da je njiva dragocena tovarna v naravi, ki pa ne daje sadov sama od sebe, ampak je treba trajno skrbeti zanjo, vlagati vanjo in vzpodbujati tistega, ki jo obdeluje in skrbi, da bo iz leta v leto rodila več.

Predvsem bo treba v prihodnje posvetiti veliko večjo pozornost organiziranosti kmetijstva, tako po proizvodni kot samoupravni plati. Pot za to je združevanje dela, sredstev in zemlje, prav tako pa je način za to vzpodbujanje proizvajalca ob primernih stimulacijah, stabilnih razmerah na trgu, umirjenosti cenah ter uvažanju sodobnih načel kmetovanja. Trdneje kaže povezati družbeni in zasebni sektor, medsebojne izmenjave izkušnje in spoznanja ter skrbeti, da bo do sleherne kmetije prišla pobuda strokovnjaka in da bo manj zemlje, ki je ne neguje človekova roka in stroj. Utrta so tudi že pota sodelovanja med osnovno kmetijsko proizvodnjo, predelavo in trgovino. Krog je treba še razširiti in učvrstiti, za kar možnosti imamo.

Prihajajo torej leta, ko bomo za kmetijstvo in hrano še pogostejše slišali!

J. Košnjek

Dom oskrbovancev
ALBINA DROLCA
Preddvor

Na podlagi sklepa delavskega sveta se razpisujejo naslednja prosta dela in naloge

1. RAČUNOVODJE S POSEBNIMI POOBLASTILI
Poleg splošnih pogojev, ki jih zahteva zakon, mora kandidat izpolnjevati še:

- da ima končano srednjo ekonomsko šolo,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj na odgovornejših delovnih nalogah v računovodstvu,
- moralno politična neoporečnost

Mandat traja 4 leta.

2. GOSPODINJSKE POMOČNICE
za nedoločen čas

- končana osnovna šola,
- možnost priužitve ob delu

3. STREŽNICE

za določen čas — nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu

- končana osnovna šola,
- praksa na enakem ali podobnem delovnem mestu,
- veselje do dela s ostarelimi ljudmi

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Dom oskrbovancev Albina Drolca, Preddvor, za delavski svet.

Trdna volja je pot do uspeha

Jeseniška filmska skupina Odeon je stara petnajst let. Njen član Janez Hrovat je svojo filmsko pot začel že preje. Danes se s filmom poklicno ukvarja, ostal pa je zvest amaterskemu filmu.

Kako je prišel k filmu, je sam povedal: »Mineva dvajset let, odkar sem se začel ukvarjati s kinoamatersko dejavnostjo. Oktobra 1960 so pri Železarskem izobraževalnem centru na Jesenicah ustanovili društvo Ljudske tehnike in v njegovem okviru je začel delati tudi kino krožek. Navdušila me je ta zvrst ustvarjalnosti in vključil sem se v krožek. Prvo leto sem bil učenec, z zanimanjem sem spremljal vsa dogajanja okrog filma in se izpopolnjeval v snemanju. Po letu dni se je zastavilo vprašanje, kdo bo še naprej vodil kino krožek, kajti mentorja ni bilo več. Po dolgem premišljanju sem se odločil in prevzel vodstvo krožka. Tedaj smo imeli težave s tehniko. Imeli smo le eno kamero 2 x 8 milimetrov, bili smo brez projektorja in montažne mize. Za ogled filmov smo si kino projektor izposojali. Spomladi 1963 smo dobili vabilo za drugo revijo pionirskega in mladinskega filma Jugoslavije v Beogradu. Posneli smo film o jeseniški železarni. Film smo lepili skozi lupo in nato montirali. O sinhronosti tona tedaj

še ni bilo govora. Film smo zmerili z metrom, preračunali koliko glasbe po kadrih potrebujemo in jo nato posneli na magnetofonski trak ter vse skupaj poslali v Beograd. Dva člana krožka sva se revije tudi udeležila in tako film prvič videla na platnu. Ni bil niti tako slab. Leta 1965 je skupina jeseniških kinoamaterjev ustanovila filmsko skupino Odeon. Sam sem bil tedaj pri vojakih in skupini sem se dejansko priključil leta 1967. Takrat smo začeli s snemanjem prvih samostojnih filmov in to dokaj uspešno. Tako so nastali: dokumentarni film Sam z gorami, potopisni film Jesenice-London-Jesenice, športno dokumentarni film o sankanju na umetnih progah 5-4-3-2-1-hop in drugi.

Leta 1968 je bil Janez Hrovat med pobudniki za prireditev prvega medkluškega festivala amaterskega filma. Sprva je bil festival republiškega značaja, že po letu dni so sodelovali avtorji iz vse Jugoslavije, leta 1971 pa se je še razširil in postal festival z mednarodno udeležbo. S filmi se je na festivalih predstavil tudi Janez. Med njegove najbolj uspešne filme prvih let vsekakor spada film Ognjena kača, ki je doživel uspeh doma in v tujini.

Na svoji filmski poti je nanizal vrsto uspehov. S filmom se je začel ukvarjati tudi poklicno. Leta 1969 je

začel delati na TV dopisništvu RTV Ljubljana za jeseniško in radovljishko občino. Leta 1975 pa kot snemalec v EPP RTV Ljubljana, kasneje je v filmski produkciji snemal najrazličnejše oddaje. V začetku sedemdesetih let so natali njegovi filmi na 16 milimetrskem filmskem traku: Do spoznanja, Balada o Mrtevču, Matica, Ogenj. Kljub poklicnemu delu je ostal zvest filmski skupini Odeon, predvsem kot mentor pa tudi kot član žirije na amaterskih filmskih festivalih.

Združuje torej poklicno in ljubiteljsko delo pri filmu, o čemur je sam povedal: »Pri amaterskem filmu delam praktično od ideje do scenarija ter snemanja in montaže, pri profesionalnem filmu pa delam le s kamero. Televizijski film vidi veliko gledalcev, amaterski film le ozek krog ljudi. Njegova predstavitev je praktično možna samo na festivalih. Amaterski film je dosti bolj svoboden, tudi zato, ker so avtorji istčasno producenti. Sredstva, ki jih dobijo klubi, so namenjena za pripranje festivalov in izvedbo krožkov, za filme pa ni denarja in avtorji jih financiramo sami.«

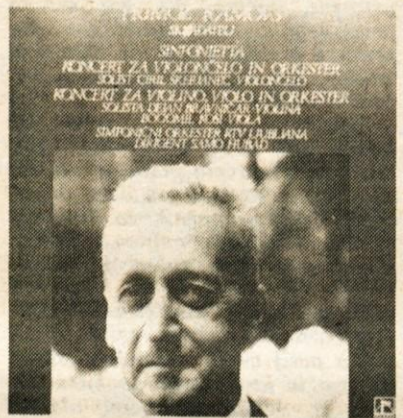
A. Kerštan

Nove plošče komorne glasbe

Ob koncu leta je Založba kaset in plošč pri RTV Ljubljana izdala nekaj novih plošč z deli slovenskih in tujih avtorjev komorne glasbe. Z veseljem ugotavljamo, da gre za niz izvajalsko dovršenih interpretacij slovenskih glasbenikov-poustvarjalcev.

Tako Simfonični orkester RTV Ljubljana predstavlja Simfonieto in tri Koncerte za violončelo oziroma violino ter violo in orkester Primoža Ramovša. Na drugi plošči istega orkestra in sopranistke Radmile Bakočević pa lahko prisluhnemo osmim opernim arijam iz oper Verdija, Puccinija, Wagnerja, Belinija in Giordana.

Komorni orkester RTV Ljubljana nam predstavlja partiture petih slovenskih avtorjev: Škerjanca, Ramovša, Goloba, Merkuja in Lebiča; Simfonični orkester slovenske filharmonije pa na novi

plošči izvaja istrske miniature (Istrijanka) K. Pahorja ter Hindemithovo Somfonijo v B-duru in Koncert F. Martina.

Tu je še plošča trobentača Staneta Arnolda in orkestra, ki nam ponuja koncerte Telemanna, Hummla in Joliveta ter Concertino P. Ramovša.

Slovenski kvintet trobil v sestavi A. Grčar, S. Arnold, V. Trampuš, B. Šinigoj in B. Gruđen nam predstavlja Suito S. Scheidta in A. Helborna ter Malo simfonijo Uroša Kreka.

Če k naštetim beri prištejemo še izvajanja pianistov Dubravke Tomšič (dva koncerta W. A. Mozarta) in Acija Bertoneja (Koncerta za klavir in orkester M. Ravela in B. Bartoka), potlej moramo ob naštetih osmih naslovih nesporno potrditi oceno, da gre za lep, po izboru kakovosten in izvajalsko kvaliteten prispevek k slovenski fonoteki komorne in klasične glasbene poustvarjalnosti.

Boris Bogataj

S knjižnih polic

Novi zvezki Nobelovcev

Osmo leto izhajanja in skupaj že 63 naslovov — osrednji opisni značilnosti zbirke Nobelovci, ki jo izdaja Cankarjeva založba v Ljubljani. Povod za te uvodne podatke gre iskati v novih štirih naslovih, ki so se decembra pojavili na policah knjigarn.

Nobelovci prinašajo dela dveh, slovenskemu bralcu razmeroma nezanih avtorjev: roman švedskega pripovednega romanopisca Vernerja von Heidenstama »Karlinica«, ki ga je prevedel in spremeno besedo dodal Janko Moder, ter štiri drame španskega avtorja José Echeagaraya v prevodu Toneta Kneza. Oba avtorja velja pobje spoznati in njuni deli spoznati. Vendar pa po tem opraviu dobjeni občutek ni ravno presenetljiv glede na veličino nagrade, kakršna je Nobelova nagrada za književnost v razmerju do literarne vrednosti pisanja obeh omenjenih avtorjev.

Zato pa sta toliko zanimajši in kvalitetnejši deli drugih dveh avtorjev, ki zapolnjujeta osrednji del zbirke. Gre za filozofska esejja francoskega avtorja Alberta Camusa.

Knjiga oblikuje bralca

Življenje v malem kraju utirja sleherna dejavnost; posebno ga bogati kulturno delovanje. Žal so obiskovanje knjižnice in branje literature danes vse preveč zamenjale druge oblike razvedrila, ugotavlja Anton Strlič, ki že četrto stoletje uspešno vodi knjižnico v Podbrezjah. Zato si prizadeva, da bi prebivalci tega kraja iskali čimveč izobrazbe v dobrih književnih delih.

Knjiga ga je veselila od malega. Mati mu je vlila ljubezen do lepe slovenske besede. Oboje, odnos do materinskega jezika in literature, je zvesto hranil in razvijal; ne le v sebi, zase, mapak ga je znal prenašati tudi na druge. Še danes nadvse rad svetuje mlademu in staremu, kaj naj prebere za poduk ali razvedrilo. Vsako nedeljo dopoldan sprejema obiskovalce v podbreški knjižnici. Že petindvajset let jo vodi.

Naključje je hotelo, da je Antona Strliča življenjska pot iz Zirov zanesla v Podbrezje. Tod je 1951. leta začel delati kot poštni uslužbenec. Po skorajšnjem preoblikovanju poštne urade se je zaposlil v jeseniški železarni, vendar se je v kraju ustalil. Tudi silnice dejavnosti v njem so ga kmalu potegnile v dogajanje, predvsem kulturno.

V domačem kulturno umetniškem društvu Tabor se je najprej preizkusil kot igralec. Sodeloval je v uprizoritvah več iger. Seveda je še vedno rad prebiral knjige. Zanimal se je za delo knjižnice, ki so jo 1947. leta ustanovili na pobudo učiteljice Francke Debeljakove. Tako so ga konec 1955. leta na občnem zboru društva izvolili za knjižničarja.

»Takrat smo imeli v knjižnici,« se spominja Anton Strlič, »okrog šeststo knjig, predvsem dela domačih pisateljev. Sprva skromna zbirka knjig, ki so jih na začetku darovali krjajani, se je iz leta v leto večala. Posebno po ukinitvi občine Naklo so v kranjski občini namenili več denarja za podeželske knjižnice. Tako smo vsako leto dobili okrog trideset novih knjig, med njimi tudi dela tujih avtorjev. Velika pridobitev je bila zlasti uvedba potujoče knjižnice, ki se je uveljavila ob preobrazbi organiziranosti knjižnic nekako po 1960. letu. Ponavadi smo si trikrat na leto izposodili kovček izbranih knjig. Tako smo bralcem lahko ponudili mnogo več, knjige pa so bile tudi bolj brane.«

Knjižničar iz Podbrezj poudarja, da je imel prva leta veliko rednih bralcev. Izposoja knjig je bila glede na število prebivalstva izredna; od dvajset do petindvajset knjig, včasih tudi več, je izdal v enem dnevu. Obiskovalci so najraje segli po delih domačih pisateljev, Finžgarja, Jalna pa Bevka. Privlačili so jih predvsem

opisi kmečkega življenja. S širjenjem zbirke je raslo zanimanje za druga področja in večal se je krog bralcev.

»Do danes smo v našo knjižnico vpisali 138 bralcev,« pove sogovornik in doda: »Letno se v njej zvrsti približno 40 stalnih obiskovalcev. Izposodimo od 600 do 800 knjig. Včasih smo jih izdali skoraj še enkrat toliko. Zadnje desetletje, ko se je način našega življenja dokaj spremenil, je namreč pri ljudeh opaziti opuščanje bralnih navad. To nikakor ni spodbudno, saj pisana beseda oblikuje ljudi in v marsičem pliva na življenje v določenem okolju.«

Želja, da bi ljudje iskali čimveč izobrazbe v dobri literaturi, je bila v Antonu Strliču vedno živa. Dokazoval jo je s skrbno izbiro del za podbreško knjižnico, danes je v njej že 2200 knjig, z zanimanjem in lastnim usposabljanjem za knjižničarska opravila, povezovanjem s kranjsko knjižnico in sodelovanjem v društvu gorenjskih knjižničarjev, pomočjo pri organizaciji potujoče knjižnice v Dolenji vasi in urejanju šolske knjižnice zadnja leta pa drugimi dejanji. Med drugim že vrsto let deluje tudi v upravnem odboru kulturnega društva.

Za vsestransko dolgoletno delovanje na kulturnem področju mu je kranjska kulturna skupnost 1976. leta podelila malo Prešernovo plaketo. Ceni to priznanje, ob tem pa si najbolj želi, da bi se z nadaljnjim knjižničarskim delom prispeval k splošnemu družbenemu napredku kraja. Besedilo in slika: Stojan Saje

FILM

»ALL THAT JAZZ«

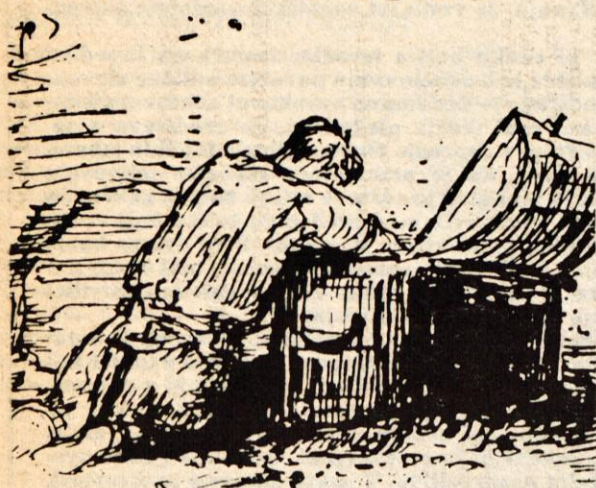
Nova premiera v Kranju, film »All that jazz«, bi morala biti predvsem zapeljiva predstava za ljubitelje glasbe in filmskega spektakla, vsaj po številnih mednarodnih priznanjih sodeč (med njimi so kar 4 oskarji). Skromni popularizaciji filma se gre zahvaliti, da je film ostal skoraj neopažen, deloma pa je vzrok tudi v nezanimanju za sodobne muzikale, ki naj bi bili tako le »en sam velik dolgčas«. Čeprav nekateri sodobni muzikali sicer ne potrjujejo tega pravila (spomnimo se samo na »Hair«), vendarle lahko »All that jazz« uvrstimo v skupino skrajno dolgočasnih filmov. Prvič zato, ker film poleg dveh briljantnih scen, kjer najbolj prideta do izraza odlična koreografija in montaža, ne vsebuje ničesar omembe vrednega. Drugič zato, ker je film samo tipičen primer ameriške filmske industrije zadnjih let, ki se izživlja, finančno podprta od višjih slojev družbe, v tehničnih afektih, ker se je le tako še edino zmožna reproducirati, kajti ravno s fascinirajočo tehniko lahko popolnoma omreži gledalčevo vizuelno predstavo in percepcijo, ne da bi ob tem mogla ponuditi kako globjo misel oz. sploh kakršnokoli sprejemljivo vsebino. S tem se, seveda, izogne možnosti, da bi se preko medija filma naperjal prst v družbo, obenem pa v gledalcu utrjuje prepričanje, da se da dobro živeti, ne da bi mu bilo treba misliti, vse v smislu proklamirane ideologije »glejmo in se zabavajmo«, ki je tako prozorna, kot je v neposredno korist vladajočih slojev. Končno se ob filmu poraja eno samo vprašanje in še to je bolj zaskrbljujoče, kot se zdi prvi hip: Čemu se je filmu na mednarodni ravni posvečala tolikšna pozornost?

Lilijana Šaver

RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR

RESNIČNI MONTE-CRISTO

6

Čisto pravi zaklad

»Bog, Loupian? O, ne! Ne Bog!« Kaznoval te je Picaud, ki je zabodel Chaubarda, zastrupil Solarija, pripeljal tvoji hčeri kaznjence za moža in pripravil past, v katero se je ujel tvoj sin! Da, Picaud, čigar roka je zažgala tvojo kavarno in pokazala vanjo pot tatovom... In Picaud je pogljal tvojo ženo v smrti žalosti! On je kupil tvojo hčer kot kakšno vlačugo! Da, jaz sem to, Loupian, Prosper! Pogledaj dobro, še poznaš Picauda, ki si ga pahnili v ječo? Pogledaj dobro, kajti ti si moja številka tri!»

Nožovo rezilo se je zadržalo v Loupianove prsi, ne da bi imel kavarnar čas za obrambo.

A ko se je Picaud, pijan od maščevanja, ki ga je končno izpolnil, pripravil, da zapusti tuilerijski park, se je na njegovo ramo spustila železna roka. Še preden je mogel nekdanji čevljar odkriti, kdo je nočni napadalec, ga je ta mahnil da je omedlel, ga povezal in odnesel.

Klet v ulici Saint-Roch

Picaud se je prebudil na žimnici sredi kleti, ki jo je ogrevala pečica.

»Prav torej, Picaud. Zate maščevanje ni nič drugega kot ponorela sla, katere bi se sramoval, ko bi ne bil svoje duše zapisal hudiču. Preganjal si tri nesrečnike, ki bi jim bil moral priznati: strašni zločini so za teboj. In jaz sem tvoj sokrivec, kajti jaz sem ti prodal skrivnost tvoje nesreče...«

»Ti? Kdo pa si ti?«

»Nesrečnik, Picaud, za katerega je bilo tvoje zlato pogubno... Moral sem z ženo pobegniti in umrla je v izgnanstvu! Mene pa so zaprli, vlačil sem za seboj jetniško kroglo! Ko mi je končno uspelo pobegniti, sem se odpravil iskat tistega abbéja Baldinija, ki tako dobro zapeljuje druge; v Neaplju ni nihče vedel zanj, Picaud! Iskal sem tvoj grob in izvedel, da živiš... Potem sem vse razumel. Nocoj sem se namenjal vse razkriti Loupianu. A kaj, ko ti je vrag dal minuto prednosti pred menoj...«

Krik se je izvil iz ust nekdanjega čevljarja:

»Allut!«

»Da, jaz sem Antoine Allut... in pripeljal sem te na kraj, kjer ti ni pričakovati ne pomoči in ne usmiljenja.«

Picaud se je zaničljivo nasmehnil: če je nekoč odšel petdeset tisočakov iz zaklada abbéja Farine, da je izvedel imena Loupiana, Chaubarda in Solarija,

je bil zdaj pripravljen plačati dvakrat toliko za svojo svobodo. In še ena misel se mu je utrlila: čim bolj se bo delal revnega, tem prej bo prišel iz te ječe.

Allut se je spravil k večerji.

»Lačen sem,« je zastokal Picaud.

»In koliko mi boš plačeval za kruh, ki ti ga bom dal?« se je hehtal Allut.

»Nimam denarja,« je odvrnil Picaud. »Res je.«

»Lažeš! Šestnajst milijonov imaš in še več,« je navrgel Allut med dvema grizljajema.

»Nor si!«

»Kakor hočeš. Bova videla, kateri od naju bo prvi popustil... Časa imam dovolj. Lahko noč.«

Končal je večerjo, se zvil v odejo in utrlil svečo. Dva dni je tako obedoval pred očmi svojega jetnika, ki ga je z močnim železnim pasom okrog ledij pritrdil k trem obročem v steni. Picaud je predlagal, da plača svojemu ječarju tri novce za unčo kruha.

»Poslušaj moje pogoje,« mu je vrgele Allut. »Dvakrat na dan ti bom dal jesti, ti pa mi boš za vsak obrok plačal petindvajset tisoč frankov...«

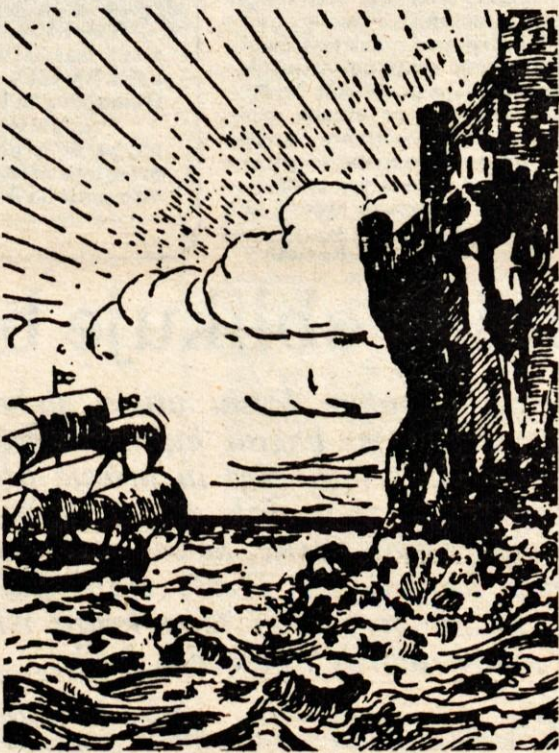
Krik nemoči se je izvil iz Picaudovega grla. Poskušal je planiti na svojega mučitelja, ki ga je mirno opazoval. Toda Picaudov pohlep je bil brezmejen. Raje je prenašal obup gladovanja. Muke in nemočna jeza so ga izčrpale, zgrabil ga je krč in glavo mu je potegnili na stran.

Allut je sprevidel, da zna odnesti Picaud skrivnost svojega ogromnega bogastva s seboj v grob. Toda bil je nemočen ob tolikšni Picaudovi trmi. Od besa je prišel udarjati samega sebe, a je na spačenem Picaudovem obrazu nenadoma opazil satanski nasmešek. Ponorel od togote je planil nanj, ga grizel, mu izpraskal oči in nazadnje končal obupne Picaudove krike z rezilom, ki ga je porinil vanj.

Nenadoma je med mokrimi kletnimi stenami zavladala čudna tišina. Allut se je zgrozil. Če bo ostal ob tem trupu, bo še znorel! Zamotal je, kar je imel, zazidal vhod v klet s cementom in opeko, ki si ju je bil pripravil že prej, in pobegnil.

Sklenil je zapustiti Francijo. V Calaisu se je vkrcal na barko in se odpravil v Anglijo.

»Ni vam ime Charon, marveč Allut, kajne?« je ob koncu izpovedi francoski duhovnik vprašal umirajočega. Le-ta je komaj bežno zaprl veke. Bil je utrujen. S šibko roko je podpisal vsako stran svoje izpovedi. Nato je velel duhovniku, naj jo zloži v ovojnico in naslovi na policijskega prefekta v Parizu.

Otok If, trdnjava na strmi skali

(SE NADALJUJE)

Uspešna drsalna revija — Mladi drsalci jeseniškega drsalnega kluba so od jeseni pridno vadili deset vsebinsko pestrih točk za revijo na ledu, ki so jo pod vodstvom ljubljanske drsalke Maje Zupančičeve prikazali pred novoletnimi prazniki. Številne obiskovalce so navdušili liki iz sveta pravljic, razni plesi, hokej medvedov in zajcev, predvsem pa končni nastop z imenom Jugoslavija. Najmlajše je razveselil tudi prihod dedka Mraza. Na sliki: mladi drsalci med ogrevanjem na ledu — B. Blenkuš

Ti pa ne boš šel na ples!

V pičli ponudbi zabave za kranjsko mladino, ki je razpeta med cigaretnim dimom in kozarčkom pijače ter brezdeljem na drugi strani, je zelo dobrodošla zabava v Delavskem domu, ki jo organizira ob koncu tedna društvo Modrina. Žal pa se tudi tu lahko pripetijo čudne stvari, ki vsa občutja strnejo v eno: ti, mladinec, mladinka nisi pomemben, lahko le plačaš precej drago vstopnino, včasih pa si na nemilost in milost prepuščen »močnim« fantom, ki naj bi bili redarji, so pa včasih le lokalni »frajerji«, ki svojo premoč izkoriščajo na najbolj neustrezne načine. Ne gre seveda posploševati, toda naslednja dva primera pričata o tem, da odnosi še zdaleč niso na ravni glasbe in prireditve v celoti.

Zgodilo se je, da je nekdo (če hočete tudi pisec teh vrstic) razbil kozarec. Preprosto padel je na tla, malo iz nerodnosti, malo iz objestnosti. Že se je obrnil, da bi natankarici za točilnim pultom v Delavskem domu poravnal svojo nerodnost in objestnost, ko ga je zgrabil eden od zgoraj naštetih junakov, brez oznake redarja celo, in ga grobo pred vsemi navzočimi vlekel do vrat in jih zaklenil za njim. Čeprav je »obtoženik« hotel plačati škodo in se ni upiral močnemu mladenci, ki sicer običajno streže za točilnim pultom! Sila je bila torej tista, ki je spregovorila — povsem brez potrebe, zgolj za demonstracijo razlike med obiskovalcem in »junakom sobotne noči« z močnimi pestmi...

Drugi primer se je zgodil isti osebi prejšnjo soboto, tudi na plesu Modrine. Zataknilo se je že pri blagajni. Dotični je torej hotel kupiti karto za na ples in ob tem klepetal z blagajnikom. Naenkrat se je prikazal visok redar, ki pobira vstopnice (iz poznejšega razgovora z blagajnikom se je dalo razbrati, da mu je ime Srdjan ali Zoran, sicer pa to sploh ni važno) in spregovoril nekaj stavkov v tonu, ki naj bi povedal, da se pri vstopu na ples Modrine ne govori, le plača se ali pa gre!

Dotični ali, lahko rečemo, tudi prizadeti in okregani, je bil seveda proti takemu ravnanju in dejanju, da redarja ne razume (malo zaradi jezika, malo zaradi nerazumljivosti načina) in naenkrat je redar blagajniku dejal, da dotičnemu ni dovoljen vstop na ples! Kljub temu je že omenjeni mladinec kupil karto za na ples (70 dinarjev) in jo brez besed dal redarju, ki pa je odbil, da bi jo vzel in celo pripomnil, da se ne pusti provocirati ter, da omenjenemu nikoli (!) ne bo dovolil na ples, ker pa bo na tem mestu še dolgo (upamo, da ne) to pomeni, da dotični na ples ne bo mogel nikoli več! Črnolasi »gentleman«, ki ni znal ob vsem tem niti besedice slovensko, je šel k blagajni in vrnil karto, vzel denar in ga skušal vrniti mladincu, ki torej »ne sme na ples Modrine!« Ta pa denarja ni vzel, saj je pošteno plačal vstopnico in ni razumel, zakaj ne sme na ples. Redar mu je potem skrčenih pesti obljubil tudi, da ga bo premlatil, če ne bo odšel. Tistih 70 dinarjev je obležalo na tleh, mogoče v dar društvu Modrina za nakup Bontona, ali pa v opomin vsem, ki bi želeli spregovoriti besedo, ki ne bo vseh redarju! Skupina mladih, ki je bila z dotičnim, je molče zapustila Delavski dom z občutkom ponižanja in nemoči! Verjetno zadnjič...

To naj bi bil torej način »zabave« za mlade. Reš je, če bi sleherni razbijal kozarce in sleherni smatral, da je redar tu le v službi in ne na izživljanju, potem bi bilo takih primerov več! Tako pa se sedaj pojavljajo vprašanja o neustreznem obnašanju nekaterih, čeprav je ples in zabava sicer na visoki ravni, kar je zasluga društva Modrina. Taki izpadi in taki primeri jim samo krnijo ugled in v človeku, še posebej mlademu, puščajo občutek grenkobe, ki ostane za vedno. Če lahko samozvani redar vsakogar na vrat na nos vrže ven ali pa mu prepove vstop na ples, potem res ne vem, čemu taka zabava je?

Miran Subić

Ivan Jan: Kokrški odred

6

Od tu se ravninski predel Gorenjske proti zahodu naglo oži. Sovodeni Save Bohinjke in Save Dolinke pod Radovljico je meja, od koder se med obema krakoma reke vzdiguje Pokljuka z Julijskimi Alpami, na levem bregu Save pa Karavanke s Stolom in z Breznikiški plemi, za katerimi teče Završnica pa dolgo sleme Belšice, dalje 1835 m visoka Golica, naprej do meje pri Ratečah pa so razpotegnjene strme Zahodne Karavanke.

Vasi zahodno od Begunj so nanizane tik ob vznožju gora, tako tudi Jesenice. Na koncu Doline se proti avstrijski meji vzpenja cesta skozi Podkoren na Korensko sedlo, ki se na višini 1073 m prevesi na Koroško. Zgornjesavska dolina je bila v 1944. letu hkrati nekaj časa tudi meja med Jeseniško-bohinjskim in Kokrškim odredom.

Kot izhodišče so bile v tem predelu zlasti pomembne hribovske vasi in posamezne domačije, npr. Javorniški rovt, Planina pod Golico, Dovje in Srednji vrh nad Martuljkom, niže proti vzhodu pa vasi pod Stalom. Vode je v teh krajih zadosti in tudi gozdov ne manjka, vendar so bila strma pobočja Karavank in goli gorski grebeni za zadrževanje partizanskih enot dokaj neprimerni. Tri poglavite reke — Kamniška in Tržiška Bistrica ter Kokra — iz nedrj Karavank po ozkih dolinah tečejo proti Savi in pri tem s svojimi strugami globoko sekajo gorovja in ravnino v smeri sever-jug. Te vode so bile s svojimi strugami vsa vojna leta huda zapreka. Prehodi čeznje so bili običajno zvezani z izjemnimi napori, nevarnostmi in žrtvami.

Vzhodno območje Kokrškega odreda se širi v za partizane težko dostopno Kranjsko polje s trdnimi kmetijami. Središče te kmečke okoli-

ce so Cerklje s Senčurjem. Nad njimi se dviga Krvavec, ki se proti zahodu spušča v dolino Kokre, proti vzhodu pa h Kamniku in še bolj strmo h Kamniški Bistrici. Na pobočjih Krvavca so vasi Možjanca, Stefanja in Senčurška gora, Ambrož, Sidraž in še nekaj drugih zaselkov ter domačij, ki so bile praktično vsak hip dostopne partizanom.

Kamniško območje je za nas pomembno zlasti zaradi krajev in dolin, kot je ozka in strma dolina s Stranjami, Kališami, Stahovico in Gozdom na njenem začetku, naprej pa Črna, Podlom, Črnelec, Sovina peč in še druge. Proti zahodu se vleče ozka dolina Kamniške Bistrice, nad katero se proti severovzhodu strmo dviga Velika planina, njej nasproti pa Kamniške Alpe. Pod Menino planino, ki se dviga severovzhodno od Črne, se od zahoda proti vzhodu vleče Tuhinjska dolina s številnimi zaselki in vasi, ki so bile od vsega začetka partizanske. Tako Gradišče, Kostanj, Sela, Češnjice, Spitalič, Hrib, Rakitovec, Pšajnovica, Brezovica, Mala in Velika Lašna, Palovče, zlatopoljske vasi. Tu so ljudje vseskozi sodelovali s Kamniškimi bataljonom. Zanimiv je tudi Črni graben s Krašnjo, Blagovico ter Moravsko dolino, kjer je bila v prvem obdobju meja med operativnim ozemljem Kokrškega odreda in štajerskimi enotami. Ti kraji s prehodi čez Trojane, s Tuhinjsko dolino, s Črnim grabnom in s Črno po eni strani povezujejo Štajersko z Gorenjsko oziroma Kranjsko, po drugi strani pa so obmejni predeli med tema pokrajinama.

Meja med Štajersko in Kranjsko je bila v letih 1941–1942 zaznamovana z ramparji na cesti Trojane–Motnik in na Črnelcu. Štajerski so bile take, kakršne danes vidimo na Črnelcu.

dih državnih meja. Postojanko na Črnelcu, ki je varovala mejo, je 16. junija 1942 uničil Kamniški bataljon.

Operativno območje Kokrškega odreda je bilo podolgovato in je obsegalo 2000–2500 kv. km; vsa Gorenjska zajema okoli 3480 kv. km. Za partizane so bili najprikladnejši in tudi edino uporabni ozki gozdnati predeli tik nad naselji.

Manevrski prostor partizanskih enot v Karavankah je bil zelo utesnjen, kajti za severno in poleg tega strmo odsekano stranjo golih grebenov se je začevala avstrijska Koroška, na južni strani pa se je raztezala ravnina s številnimi sovražnikovimi posadkami. Partizanske enote so se tu mogle obdržati samo z upoštevanjem najgloblje konspiracije in z doslednim uporabljanjem partizanske taktike. Zaradi vsega tega tu tudi ni bil mogoč obstoj

večjih operativnih vojaških enot, kot so bile brigade in divizije.

Na Gorenjskem so obsežni gozdovi tudi v ravninah, ki pa so na gosto prepreženi s komunikacijami, predvsem s cestami. Ker je sovražnik lahko hitro premeščal svoje enote, so ravninski gozdovi povzročali partizanom hude žrtve.

Vsemu temu moramo dodati tudi delovanje domobrancev, ki so se zlasti severovzhodno od Kranja od poletja 1944 močno razmahnili.

Teren na levem bregu Save je bil pomemben tudi zato, ker se je od tu NOB širilo na Koroško in ker je pomenil povezavo z zahodno Štajersko.

Partizani na Gorenjskem (O partizanskih četah na Gorenjskem do ustanovitve Gorenjskega odreda junija 1942)

pred vojno. Zadaj Storžič, sedlo Poljana, Tolsti vrh, Kukovnica, Črna gora, obronki Begunišče, Dobrče in Stola

Koncert Janija Kovačiča

Znani slovenski kantavtor bo nastopil jutri ob 19. uri v Delavskem domu

Po izredno uspelem koncertu Marka Breclja in Ivana Volariča-Fea, je kranjskemu Klubu ljubiteljev glasbe uspelo privabiti v Kranj še enega dobrega glasbenega individualista.

Janija Kovačiča najbrž ni potrebno podrobneje predstavljati. Ljubiteljem glasbe je namreč že dobro poznan. V Kranju je nastopil pred leti na večih koncertih, videli smo ga na televiziji, njegove skladbe vrtijo po radiu.

Pa vendar bo jutrišnji koncert vseeno novost. Jani se bo namreč kranjskemu občinstvu predstavil prvič po izidu svoje prve plošče. Ker pa vemo, da se vsi njegovi koncerti zelo razlikujejo, tudi jutri lahko pričakujemo precejšnja odstopanja od interpretacije skladb, kakršne lahko poslušamo na njegovi plošči.

Tako kot smo lahko pri Breclju v koncertu čutili veliko mero spontanosti, to lahko pričakujemo tudi pri Janiju Kovačiču. Njegovi nastopi namreč nikdar niso popolnoma planirani vnaprej, temveč nastajajo spontano in sproti. Pri tem pa ima zelo pomembno vlogo tudi publika. Tako so tudi na plošči najboljši posnetki prav s koncertov, na katerih je resnično prišlo do pravega stapljanja nastopajočega z občinstvom. Ker pa so kranjski poslušalci znani po tem, da kmalu vzpostavijo dober stik z nastopajočimi, lahko jutri pričakujemo zanimiv koncert.

Morda še to. Jani obljublja, da se bo na koncertu dalo kupiti njegovo ploščo. To je vsekakor spodbudna ponudba, ki bi jo bilo škoda zamuditi. Upamo, da bo našel tudi nekaj časa in na svoj "izdelek" dejal svoje avtograme. Zbirateljem plošč, bi to pomenilo zelo veliko.

Marko Jenšterle

VAŠA PISMA

DEDKA NI BILO!

Praznovanje dedka Mraza je bilo za cicibane Vodovodnega stolpa v Kranju predvideno 23. decembra: za prvo skupino ob 17. in za drugo skupino ob 18. uri. Prva skupina je nestrpno pričakovala prihod dedka Mraza. Minila je lutkovna igrice, pa nastop snežink in drugih spremljevalcev dedka Mraza. Slednje ga pa ni bilo od nikoder. Položaj je rešila ena od tovarišic. Sprašujemo se, kdo je zato kriv: ali koordinacijski odbor občine, ali DPM ali pa tovariš, določen za dedka Mraza. Opravičila ne bi smelo biti, saj je bil narejen in objavljen natančen razpored obiskov dedka Mraza. Prihodnje leto si takih napak ne smemo privoščiti. Če koordinacijski odbor ali drugi zadolženi za obisk dedka Mraza ne bodo kos, naj povedo, saj smo tudi sami sposobni pripraviti takšno prireditev!

Komisija za praznovanje dedka Mraza
Vodovodni stolp

OJ TA PREMOG!

Premog sem naročil že 9. aprila lani in sicer dve toni. Na naročilnici je bilo odtisnjeno: "...dobava najkasneje v letu 1980; cena velja na dan dobave in plačilo ni pogoj za dobavo..." Če hoče premog sploh dobiti, moraš proti svoji volji pristati na vse te zahteve. Tretja zahteva, da plačilo ni pogoj za dobavo, je popolnoma netrgovska in proti vsem trgovskim običajem, saj velja nekako takole: kakor hitro nekaj plačam, imam pravico plačano blago zahtevati, v nasprotnem primeru pa podjetje ne bi smelo prevzeti plačila ali predplačila, ker sklence z naročilnico kupoprodajno pogodbo.

Torej, če velja obveznost pogodbe za kupca, posebno še, ker je plačal nedobavljeno blago vnaprej, potem je tudi dobavitelj obvezan izpolniti obvezo pogodbe, torej dobavo, ker je denar že prejel obenem s podpisom pogodbe.

Glede veljavne cene blaga na dan dobave so mišljenja različna. Blago se pravilno prodaja po veljavni ceni na dan plačila. Prodajalec pa teži za tem, da ceno postavi na dan dobave, seveda pa s tem nič ne tvega in ni vezan na rok dobave, še manj pa na to, da bi svojemu odjemalcu ustregel. Pri reklamaciji dobave dobiš enostavno odgovor: če nisi zadovoljen, pa vzemi denar nazaj! Lepo - ti pa ostaneš brez premoga, ker ga drugod ne moreš naročiti. Take odnose doživljamo mi, drugod v svetu se kaj takega ne dogaja. Predujemo denar v trgovini kroži in prinese trgovcu kar lep zaslužek, saj se mora glavica obrniti v letu dni vsaj dva do petkrat. Zakaj taki odnosi? Dobavitelji niso nikomur odgovorni, kupec pa se tudi ne more pritožiti.

Prodajalec dobro ve, koliko premoga ljudje želijo. Nikjer pa ni rečeno, da morajo uro količino nabaviti pri enem rudniku.

RAK

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(72. zapis)

Marsikdo bo podvomil, če so ti preprosti, skorajda naivni verzi res Prešernovi. Seveda, dokazov ni nobenih. Toda, vedeti je treba, da je bil pesnik v svojih kranjskih letih že popolnoma izpet, da je "življenja peza" zlomila orlu peruti, da je utegnil kriliti le po zemskem prahu, ostajal je le prisrčen, nesrečen, izgubljen človek. Z drobnim veseljem za prigodniško verzifikacijo, kot se je ohranila tudi v družinskem izročilu potomcev »Bohinjske rože«. No še nekaj primerov, ki pa močno spominjajo na potiskane lističe na lectovih srcih:

Prebredel bi vodó,
preplaval morjé,
prehodil bi goró
za tvoje srcé.

ali pa naročilo Luni, stari znanki trubadurjev:

Ko čez goro boš zavila,
le oglaš pri oknu se.
Tam živi mi dekle milo,
vseh deklet kraljica je.

ali rahlo očitajoč vzdih:

Ko sedim in premišlujem,
tebe, dekle, občudujem.
Si l'zato tu sem prišla,
da s' mi srce ranila?

PROHINARJEV ROD

O če »Bohinjske rože« je bil Tomaž Miklavčič iz Železnikov, materi je bilo ime Barbara roj. Hauptman. Hčerka Minca se jima je rodila dne 8. decembra 1828 na Koroški Beli. Družina je potem dlje časa živela v Bohinjski Bistrici. Minca se je dne 18. februarja 1852 poročila z barbarskim mojstrom Francem Prohinarjem (1819-1896), sorodnikom Jalnove žene Ane, po rodu Prohinarjeve. - Z možem se je Minca naselila v Kamniku, kjer je le-ta odkupil Molinejevo posest na Šutni in nadaljeval tam barbarsko obrt.

V zakonu se je Minci rodilo pet otrok, a preživele so le tri hčere: Marička (1852-1886), Angela (1862-1942) in Francka (1867 do 1882). Rod je nadaljevala le Angela, ki se je poročila s hrvaškim zgodovinarjem Robertom Koprinskim, profesorjem na zagrebški univerzi.

IZGUBLJENA PRILOŽNOST

P o toči zvoniti, je prepozno... To je res! Toda, povedati vseeno velja: Minca Prohinarjeva, roj. Miklavčič, »Bohinjska roža«, je umrla dne 7. aprila 1899. Torej so takratni slovenski prešernoslovci imeli dovolj lepo prilož-

nost, pobarati Minco, kako se kaj spominja Prešerna, vsaj po vnanjem. Toda tega niso storili. In tako je bilo izgubljeno še eno pričevanje. Kajti Minca bi vedela marsikaj povedati o Prešernovih letih v Kranju. Vsaj o njegovi vnanosti, o njegovih navadah, prešernoljubcem je vsaka drobna vednost o pesniku dragocena.

Tomo Zupan, Prešernov rodoslovec, je sicer nadrobno spraševal Minčino hčerko Angelo o materinih spominih na vsebino onih lističev. To si je zapisal in ohranil vsaj to.

SADNIKARJEVA MATI

N e dosti drugače ni bilo v krčmi »pri Pemu« v Ljubljani. Tjakaj je Prešeren redno prihajal skoraj vsak dan popoldne. Tudi tam je dvoril domačin hčeram, ki jih je imel krčmar Wohlmut kar pet!

Tudi tu je pesnik trosil lističe s svojimi verzi, a so jih dekleta pogubila. No, pa poslušajmo pripoved Ivane, matere Nikolaja Sadnikarja: »Nosil nam je voščilne kartice napisane verzi. Ali pa nam je poklanjal prepise svojih pesmi Sveti Senan, Nuna, in Kanarček, Nebeška poezija, Pesem od železne ceste idr. - Vendar pa smo vse te kartice in rokopise porazgubile.«

»Vselej je prineseno pesem na mizo položil in molčal. Rekel je le: to sem skoval ali pa: sem prinesel za pokušino.«

»Po hiši smo potem te pesmi valjali in porazgubili. - Ko bi bila jaz takrat vedela, kdo je pravzaprav Prešeren, bi z njegovimi pesmimi pri nas ne bilo tako, kakor je bilo. Ne bile bi se trgale po naših žepih in predpasnikih. V svojem okvirju bi vsaka visela doli po zidu naše hiše. Moji otroci bi jim vili vedno novih svežih vencev.«

Ko je Ivana Wohlmut to pripovedovala Tomu Zupanu, se je v hipu zbala, kaj bo na to rekel njen sin, Josip Niko Sadnikar, ki je kameniškega muzeja posestnik. Starin išče njen Niko in jih zbira po vsej domovini in drugod. Prešernovi rokopiši pa so mu na lastnem domu poginili... Z žalostjo še dodaja Ivana: »Prešerna takrat nisem poznala, poznala sem le Crobathovega šbirarja, kot so mu takrat vsi rekli.«

Velja še povedati, da je bila Ivana Wohlmutova ena od redkih obiskovalk pesnika Prešerna, ko je že ležal na smrtni postelji.

No, morda bi za uvod v pripoved o muzejskem entuziaistu Nikolaju Sadnikarju le kazalo, kaj več povedati tudi o njegovi materi?

*Prednima Jopodu Bernardu
Smolnikarju Benediktinarju
in Profisarju v Želovzi
D. Prohinarje*

Prešernovo lastnoročno
posvetilo Krsta pri Savici
profesorju Smolnikarju,
kamniškemu domačinu
(k zapisu št. 67)

87

1. Te2 Dc1?

Potrebno je bilo 1.... Db1 in nato Df5 ali pa 1.... Df1 s pretnjo Td1 itn.

2. Te3!!

V tej potezi je jedro. Trdnjava stoji sedaj na najboljšem polju, pripravljena za nastop na obeh krilih.

2.... Dc4:

Tudi 2.... Dd1 3. Df6+ Kg8 4. Ta3 Td8 5. Ta7 Tf8 6. a4 De2 7. Df4 Kg7 8. a5 itn. je v korist belega.

3. Ta3!

Črni je najbrž pričakoval zanj nedolžno nadaljevanje 3. Df6+ Kg8 4. Tf3 Td7 5. Ta3 Dd5 itn. Sledi hiter konec, ki ga pripravi par bele dame in trdnjave.

3.... Dd5

4. Df6+ Kg8

5. Ta7!

Sklepna nitka spletke.

5.... Dd7

6. Ta8+

Hoče vse in črnemu ni preostalo drugega kot da se vda.

zanke, je pač prezrl nekatere igralne možnosti

Prezare so zelo različne glede na cilj, ki ga dosežejo. Lahko gre za neznatno pozicijsko prednost ali celo le za zavajanje nasprotnika v določen tip pozicije brez kakršne koli očitne prednosti, najpogosteje pa gre za pridobitev materialne prednosti. Dobro izvedena prevara lahko obrne izgubljeno pozicijo v zmago. Značilen primer prevare je zanka, kakršno je pripravil črni v položaju na diagramu 157 (LETÉLIER - FISCHER; Mar del Plata, 1960).

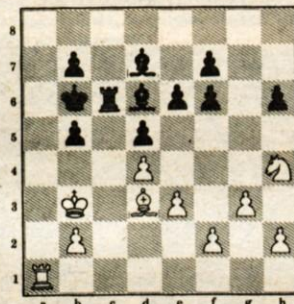

Diagram 157

1. Ta8?

Beli je mislil, da s pretnjo osvojitve kmeta h6 narekuje igro. V resnici pa drsi v zanko. Moral bi osredotočiti skakača 1. Sf3 in ga nato premestiti na polje c2.

1.... Tc1!

2. Th8 b4

3. Th6:?

Beli je v zanki! Nujno je bilo 3. Td8 Kc7 4. Ta8 itn.

3.... Ka5!!

Zanka se je sprožila in za belega ni več rešitve.

ZANKE IN PREVARE

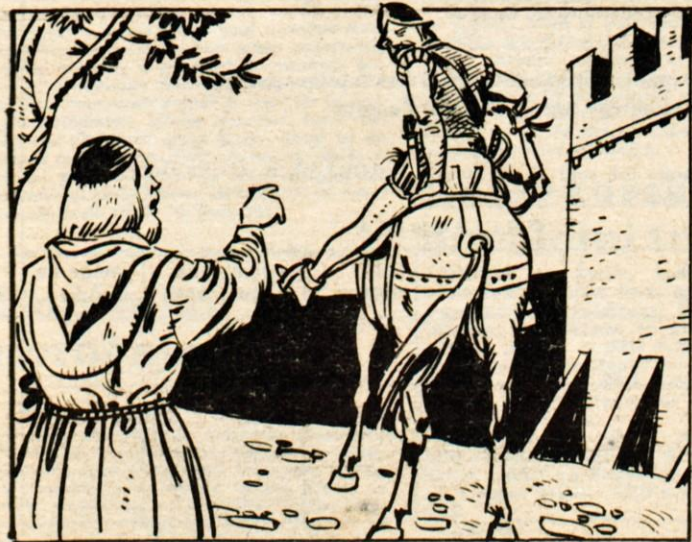
Prevare so stalna sestavina šahovske igre. Pravzaprav včasih težko razlikujemo prevaro od spregledavščine, kajti kdor zaide v nasprotnikove

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternelj

Priredba: M. Zrinski

100. Marka Kozjaka spravijo v posteljo ter pokličejo očeta Benedikta, ki je bil na glasu, da zna pripravljati zdravila, obvezovati rane in kuhati rože za zdravljenje. Pater Benedikt se loti vsega svojega znanja, da bi spravil bolnika k zavesti. V kloštru pa je vse pokonci. Opat pošlje sla v grad Kozjak sporočiti gospodu Petru, naj nemudoma pride v klošter, ker mu je brat mogoče blizu smrti. Petra je presenetilo, saj se ni pričakoval bratove smrti. Pravzaprav mu ni bilo veliko do brata, vendar se je spodobilo, da ga je pred smrtjo obiskal.

101. Klosterskega sla, ki je kmalu zaropotal preko grajskega mostu, najprej pogosti. »Kaj pa se je zgodilo? Ali je brat nanaglomala zbolel?« Opat mi niso sami povedali, pravi mož, »vendar sem drugje slišal, da je neki cigan, ki smo ga ujeli predinočnim, skrivaj nekaj povedal gospodu, ki jim je na mah postalo slabo in se potem niso več zavedli. Kaj je povedal, ne vedo, gotovo pa kako coprnijo...« Če bi hlapec pazil na gospoda Petra, bi videl, kako je njegovo lice spreminjalo barvo.

102. Kaj, ko bi bil to tisti cigan? Kaj, če je bratu povedal o njegovem hudodelstvu? Ta misel je bleda in vrela v plemičevi glavi. »Čuj, kakšen pa je pravzaprav tisti cigan?« vpraša naposled čez dolgo časa, ko se mu vzemirjenje nekoliko poleže. »Dolg, že precej star, bi rekel, vendar pa močan kot kakšen vol. Kar dva sta ga morala takrat držati, pa bi jih še kljub temu kmalu ustrahoval, čeprav tudi naš Til ni kar tako,« odgovori hlapec.

Štiriindvajsete spominske
sportnorekreatijske prireditve Po stezah partizanske Jelovice

Odlična pripravljenost nastopajočih

DRAŽGOŠE – Odlična pripravljenost nastopajočih in dobro pripravljene proge ter lepo, toda mrazlo zimsko vreme so dva dni dajali ton športnih tekmovanj na štiriindvajsetih spominskih prireditvah Po stezah partizanske Jelovice, ki so bile letos posvečene štirideseti obletnici vstaje jugoslovanskih narodov in devetindvajseti obletnici dražgoške bitke. Bile so lep zaključek ob letošnjem praznovanju občinskega praznika Škofo Loka. V dveh dneh je na desetem jubilejnim tekmovanju smučarskem prvenstvu enot TO, JLA in milice, spominskemu teku mladincev za jugoslovanski pokal, rekreativnem tekaškem tekmovanju in patrolnem tekmovanju članov ZRVS in ZSMS ter sankanju nastopilo nad dvatisočpetsto tekmovalcev in tekmovalk.

PATROLJA VP 1098 KRANJ NAJHITREJŠA

DRAŽGOŠE – Na desetem jubilejnim tekmovanju odprtega smučarskega prvenstva JLA, milice in TO je nastopilo rekordno število patrolj. Na tem tekmovanju jih je nastopilo štirinajdeset.

V kategoriji JLA so bili najboljši vojak VP 1098 Kranj, ki so bili hitrejši od enote VP 2935 iz Delnice in VP 1098/30 iz Škofo Loka. V patrolnem teku so bili tokrat najboljši teritorialci Radovljice, ki so v borbi za prvo mesto prehiteli Jeseničane in Škofočane, v teku milice pa je bila v tej konkurenci najhitrejša zaščitna enota milice RSNZ. V teku tenak je bila najboljša TO iz Maribora, ki je bila boljša od TO Kranja, Škofo Loka in Velenja. Na desetem republikanskem prvenstvu enot TO, JLA, UJV so bili tokrat zmagovalci pripadniki TO Radovljice, druga je bila VP 1098 Kranj, tretja pa zaščitna enota milice RSNZ.

Rezultati – prvenstvo enot JLA – 1. VP 1098 Kranj 41,10, 2. VP 2935 Delnice 53,26, 3. VP 1098/30 Škofo Loka 54,52, 4. VP 1101 Postojna 55,10, 5. VP 1032 Ljubljana 1:02,57; prvenstvo enot TO – moški: 1. TO

Radovljica 40,17, 2. TO Jesenice 43,12, 3. TO Škofo Loka 44,37, 4. TO Kranj 44,52, 5. TO Trzin 46,29; ženske – TO Maribor 36,57, 2. TO Kranj 37,44, 3. TO Škofo Loka 45,06, 4. TO Velenje 1:10,54; prvenstvo enot UJV – 1. Zaščitna enota milice RSNZ 46,26, 2. UJV Nova Gorica 50,19, 3. UJV Murska Sobota 56,31, 4. UJV Koper 58,20, 5. UJV Kranj 59,06; odprto prvenstvo enot TO, JLA, UJV SR Slovenija – 1. TO Radovljica 40,17, 2. VP 1098 Kranj 41,10, 3. UJV zaščitna enota milice RSNZ 42,26, 4. TO Jesenice 43,12, 5. TO Škofo Loka 44,37, 6. TO Trzin 46,29, 7. Trzin 46,29.

PO POTI NARODNEGA HEROJA KEBETA

KROPA – Športno društvo Plamen Kropa je bilo organizator tradicionalnega tekmovanja patrolj ZRVS in ZSMS. V tem tekmovanju, ki ima tudi streljanje, reševanje taktike in topografije in vprašanja iz NOB, je nastopilo osemindvajset reprezentanc.

Med temi so največ uspeha imeli mladi iz občine Tolmin, ki so zbrali največ točk. Bili so prvi pred Vrhniko in Kočevjem.

Vrstni red – 1. Občina Tolmin 505, 2. Občina Vrhnika 501,5, 3. Občina Kočevje 492, 4. Občina Brežice II 487,5, 5. Občina Ljubljana-Vič 478, 6. Občina Radovljica.

ZMAGA DUŠANA DJURIČIČA

DRAŽGOŠE – Pod pokroviteljstvom ZRB NOV Jugoslavije se je sedemindvajset mladincev smučarskih tekačev borilo na tekmovanju za mladinski jugoslovanski smučarski pokal.

Med vsemi temi mladimi smučarskimi tekači iz Jugoslavije je v deset kilometrov dolgi smučni imel največ moči vojak Dušan Djuričič iz VP 1098 Kranj. Dušan Djuričič, ki je aktivni tekač in reprezentant, je premagal med drugimi tudi mladince moštva Slovenije Zherjava in Gracerja. V moštveni razvrstitvi je bila najhitrejša Slovenije, druga je Hrvatska in tretja BiH.

Vojak VP 1098 Dušan Djuričič je bil najhitrejši v teku na deset kilometrov za jugoslovanski spominski pokal. – Foto: D. Humer

Rezultati – 1. D. Djuričič (VP 1098 Kranj) 34,09, 2. Zherjav 36,49, 3. Gracer (oba Slovenija) 37,34, 4. Jakovac (Hrvatska) 38,15, 5. Mašović (Slovenija) 38,50, 6. Krujić (VP 1098 Kranj) 39,42.

NAD STOPETDESET REKREATIVCEV

DRAŽGOŠE – Smučarski klub Triglav iz Kranja je bil že na tradicionalni tekaški progi organizator četrtega množičnega rekreativnega smučarskega teka. Čeprav je bila delovna sobota, je bila udeležba zadovoljiva, saj se je na startu pojavilo nad stopetdeset smučarskih rekreativcev.

Deset kilometrska proga je bila dokaj zahtevna, saj ima dolg in težak vzpon že takoj po startu. Toda vsi smučarski tekaški rekreativci so s progo dobro opravili in to je še en dokaz več, da radi trenirajo in tečejo.

Rezultati – moški do 30 let – 1. Kolan-der 53,50, 2. Kordiš 56,21, 3. Nastran 57,00, 4. Katrašnik 57,36, 5. Miha Jelenc 58,45; do 40 let 1. Lotrič 56,12, 2. Dolenc 57,12, 3. Gregorič 57,19, 4. Azbe 59,32, 5. Flaškar 1:03,45, do 50 let – 1. Hrovat 1:00,51, 2. Kovič 1:03,06, 3. Jamnik 1:03,46, 4. Fornezzi 1:04,24, 5. Kalan 1:06,07; nad 50 let – 1. J. Pavčič 55,15, 2. M. Kordež 1:09,28, 3. Nevbaver 1:19,05, 4. Nežman 1:20,38, 5. Konstantin 1:26,07; ženske do 25 let – 1. Šverc 50,25, 2. Pogačnik 50,53, 3. M. Bešter 56,25, do 35 let – 1. M. Kordež 43,48, 2. Ahatič 54,28, 3. Vodnik 58,51.

SANKAČI V DOLENJI VASI

DOLENJA VAS – Na 1076 metrov dolgi progi s 138 višinske razlike so slovenski sankalci merili moči na progi v Dolenji vasi. Nastopilo jih je nad šestdeset. Največ uspeha so imeli tekmovalci in tekmovalke iz SD Iskra Železniki.

Rezultati – članice – 1. Tolar (Iskra) 3:39,62, 2. Miklavčič (Idrija) 3:53,59, 3. Petelinkar (Sora) 4:17,04; mladinci – 1. Stalec 3:29,30, 2. T. Tolar 3:47,68, 3. S. Tolar (vse Iskra) 7:34,01; st. člani – 1. Debeljak (Iskra) 2:44,53, 2. Česen 2:56,14, 3. Meglič (oba Trzin) 2:57,24, člani – 1. Habjan (Iskra) 2:42,44, 2. Kališnik (Trzin) 2:54,14, 3. Prevc (Iskra) 2:48,41; dvosedi – člani – 1. Habič-Lotrič 1:30,64, 2. Prevc-Egart (vsi Iskra) 1:34,40, 3. Lavtižar-Meglič (Jesenice) 1:35,24; mladinci – 1. S. Bernik-R. Bernik 1:30,28, 2. Lotrič-Egart 1:37,64, 3. Luznar-Potočnik (vsi Iskra) 1:57,54.

D. Humer

Mlade navdušuje šport

Šport in rekreacija je pomemben dejavnik pri aktivnosti mladih. Ne samo, da krepi zdravje in duha. Prispeva tudi k boljšemu povezovanju in spoznavanju med mladimi. To se odraža na mnogih tekmovanjih in športnih manifestacijah. Tega se prav dobro zavedajo mladi v škofoški občini in športna komisija, ki deluje v okviru sekretariata OK ZSMS Škofo Loka. Svoj program dela so izdelali septembra in treba je reči, da se držijo zastavljenih akcij. Akcije so večinoma vse posvečene pomembnim jubilejem in tako je bilo prvo tekmovanje v namiznem tenisu organizirano v počastitev 29. novembra. Na razpis se je odzvalo 10 osnovnih organizacij ZSMS, ki so tekmovalce v dvorani v Svetem duhu. Prvo mesto je pripadlo mladim iz Zminca.

Druga športna akcija je bila posvečena Dnevu JLA. Mladi so se pomerili v štafetnem plavanju 4 x 50 metrov. Tekmovanje je potekalo v bazenu v Železnikih, in se ga je udeležilo 8 ekip. Tu je zmagašla ekipa Poklicne šole za avtomehanično in kovinsko stroko Škofo Loka.

Ker pri mladih obstaja izredno velik interes za tovrstna tekmovanja, se je športna komisija odločila, da bo v najkrajšem času izdelala propozicije za nekatere športne panoge in bi se v bodoče tekmovalo za prehodni pokal, vsa tekmovanja pa bi bila tradicionalna.

V vseh akcijah, ki jih organizira ta komisija, sodelujejo tudi ekipe vojakov iz kasarne Jože Gregorič, kar tudi prispeva k boljšemu sodelovanju in povezavi mladine in vojakov.

M. P.

Na desetem tekmovanju patrolj je bila med moštvi najboljša ekipa JLA VP 1098 Kranj. – Foto: D. Humer

TO iz Radovljice so v tekmovanju enot JLA, TO in milice zmagali v skupnem seštevku vseh. – Foto: D. Humer

Od vseh strani so se v nedeljo zgrinjali v Dražgoše pohodniki, ki so hodili po poteh gorenjskih partizanov in herojev. Za usakogar od njih je bil to prijetno preživet dan v naravi – Foto: J. Košnik

SMUČARSKI TEK PATRULJ STANETA ŽAGARJA

V nedeljo, 25. januarja 1981, ob 9. uri bo na Srednji Dobravi pri Kropi na 15 km dolgi progi prvi smučarski tek patrolj po poteh narodnega heroja Staneta Žagarja. Tekmovanje bo v izvedbi KO ZRB NOV in TVD Partizan Podnart z namenom krepi množični šport in obrambne sposobnosti ter obujati spomine na NOB in prenašati tradicije na mlade.

Tekmovanje bo v naslednjih kategorijah: moške patrolje do 90 let, od 90 do

140 let in nad 140 let skupne starosti trojke; ženske patrolje do 75 let in nad 75 let skupne starosti.

Tekmovalci v trojkah se lahko prijavijo do 24. januarja 1981 na naslov TVD Partizan Podnart. Organizator bo poskrbel za okrepila, malico, prvo pomoč – zdravstveno službo. Za primer, če bi skopnel sneg, bo organizator tekmovanja objavil drugi datum v sredstvih javnega obveščanja.

C. Rozman

Organizacijski odbor smučarskih tekov patrolj
narodnega heroja Staneta Žagarja

VABILO

na 1. smučarski tek patrolj, ki bo 25. 1. 1981 ob 9. uri na Dobravi pri Kropi (Dom KS)

PRIJAVNICA

Ime in priimek članov patrolje	leto rojstva	organizacija, društvo, klub	kategorija patrulje
1			
2			
3			

Kategorije:

- A. moške patrolje do 90 let skupne starosti
- B. moške patrolje od 90 let do 140 let skupne starosti
- C. moške patrolje nad 140 let skupne starosti
- D. ženske patrolje do 75 let skupne starosti
- E. ženske patrolje nad 75 let skupne starosti
- F. Patrole v uniformah JLA, TO, UJV, NZ, LM itd

Proga: 15 km, lahka brez večjih vzponov in spustov

Štartnina: 100. – din na tekmovalca, plačilo ob prevzemu štartnih števil

Prijave: do 24. 1. 81 na naslov TVD Partizan, 64244 Podnart

V tekmovanju občinskih reprezentanc ZRVS in ZSMS so ekipe v Kropi pred startom teka morali opraviti tudi teoretični del naloge. Odgovarjali so na vprašanja iz NOB, morali so streljati, odgovarjali pa so tudi iz taktike in topografije. – Foto: J. Košnik

Na množičnem teku je v Dražgošah nastopilo nad sto petdeset smučarskih tekačev. – Foto: D. Humer

Takole svesče so 16 kilometrsko progo premagovali mladi, ki so tekli iz Kroepe v Dražgoše v tekmovanju občinskih reprezentanc ZRVS in ZSMS. – Foto: D. Humer

Nov uspeh Križaja in Kuralta

GARMISCH - PARTENKIRCHEN - Drugi letošnji slalom moških za svetovni prvenstvo je končal z zmago slavjem Američana Steva Mahreja, ki je na kratkem slalomu v Garmischu dosegel najboljši čas. Stevova zmaga je druga v svetovnem pokalu. Spet sta se izkazala dva naša smučarja. Bojan Križaj, ki je dobil dvanajst točk s smukom Garmiechu, je bil tudi v tem slalomu izvrsten, saj je dosegel četrty najboljši čas. Dobro je vozil tudi Jože Kuralt, ki mu je uspelo, da se je iz sedemnajstega mesta po prvi vožnji prebil na trinajsto.

Zmaga je odšla v Ameriko, Križaj pa je s štirindvajsetimi točkami, ki jih je dobil za kombinacijo in slalom v generalni uvrstitvi svetovnega pokala po lestvici precej napredoval navzgor. Je sedmi. Slalom v Garmischu se je začel nenavadno. Prvi favoriti Ingemar Stenmark je bil na progi namreč le dvanajst sekund. Šved je pri šestih vraticih napravil napako in moral je odnehati. Jugoslovani Bojan Križaj, ki ima precej splošnovan do garmischega slalomista, je prvo tekmo zelo odlično. Čeprav je imel startno številko dve, se na progi ni štedil in v merjenju vmesnega časa je bil najhitrejši. Toda v nadaljevanju ni najbolj krmaril smuča, a vseeno mu je uspelo, da je bil na koncu šesti. Vodstvo je prevzel po- znejši zmagovalac Steve Mahre pred domačinom Neureutherjem in Bolgarom Popangelovim. Na naslednjih mestih sta bila z istim časom Liechtensteinec Frommelt in Italijan Gros in nato je bil že Bojan Križaj. Solidno je s prvo progo opravil tudi Jože Kuralt, saj je za petnaestico zaostal le za malenkost. Dober je bil Strel, medtem ko sta Cerkovnik in Benedik že precej zaosta-

la. Od tistih, ki so se poslovlili od prve proge, sta bila tudi Zibler in Franko.

V drugi vožnji je Bojan Križaj bil še boljši kot v prvem nastopu. Skoraj brez napa- ke je opravil s progo in s četrty mestom spet dosegel imeniten uspeh. Imeniten je bil tudi Jože Kuralt, ki je bil trinajsti in to je že njegova druga letošnja slalomska uvrstitev med najboljšo petnajsterico. Stevu Mahreju je uspelo, da je premagal vso svetovno elito, medtem ko se je Cristian Neureuther moral zadovoljiti s šestim mestom, Popangelov pa je bil drugi. Na progi je ostal tudi Jugoslovani Boris Strel, medtem ko so ostali naši popravili svoje uvrstitve.

Rezultati - 1. S. Mahre (ZDA) 80,07, 2. Popangelov (Bolgarija) 80,57, 3. P. Frommelt (Liechtenstein) 80,63, 4. Križaj (Jugoslavija) 80,90, 5. Gros (Italija) 81,41, 6. Neureuther (ZRN) 81,52, 7. Strand (Švedska) 81, 66, 8. Nöckler (Italija) 81,82, 9. Wörndl (ZRN) 82,38, 10. Ph. Mahre (ZDA) 82,40, 11. Girardelli (Luksemburg) 82,82, 12. Andrejev (SZ) 82,88, 13. Kuralt (Jugoslavija) 83,00, 14. Canac (Francija) 83,07, 15. Beck 83,12, 23. Cerkovnik 85,19, 27. Benedik 86,14, 32. Oberstar (vsi Jugoslavija) 86,85.

SVETOVNI POKAL - SLALOM - 1. Frommelt 35, 2. Križaj 27, 3. Stenmark in S. Mahre 25, 5. Strand, Gros in Popangelov 20, 8. Mally 12, De Chiesa in Neureuther 10, Kuralt 4.

SVETOVNI POKAL - SKUPNO - 1. Müller 120, 2. Ph. Mahre 93, 3. Podborski 87, 4. Wenzel 82, 5. Stenmark 75, 6. Wairather 70, 7. Križaj 65, 8. Enn 63, 9. Stock 60, 10. Spiess 56.

Šesti množični tek Po poteh Krokškega odreda Duplje '81

Najmnožičnejša zimskošportna prireditve na Gorenjskem

DUPLJE - Smučine v Dupljah so pripravljene za nedeljsko preizkušnjo na šestem množičnem tek Po poteh Krokškega odreda. Čeprav je malo snega, so se organizatorji TVD Partizana Duplje potrudili, da so skrbno pripravili vse smučine, v katerih se bodo tekači borili za najboljša mesta. Če le ne bo odjuge, bo tekma res taka, da bodo vsi udeleženci, računajo, da jih bo v nedeljo v Dupljah nad 3500, tudi v naslednjih letih radi vračali na to tekmovalno. Proge so speljane ob pomni- kih naše narodnosvobodilne borbe.

Organizacijski odbor, ki ga vodi pred- sednik SO Kranj Stane Božič, je zavil rokave in že sedaj bi tekma že lahko bila! V tem organizacijskem odboru delajo druž- benopolitični delavci občine, KS Naklo, Podbrezje, Koprce, Golnika, vojski iz Krania in sosednja društva Partizana ter gasil- ci, civilne zaštite okoliških vasi ter radio amaterji iz občine Kranj. Pokrovitelj te najmnožičnejše zimskošportne prireditve na Gorenjskem je Slovenijalec, finančno pa so prireditve podprli tudi TKS Kranj, delovne organizacije občine Kranja in tudi iz Slovenije. Tudi častni odbor, ki ga vodi sekretar za ljudsko obrambo SRS Martin Košir, skrbno bdi nad organizacijo.

Priprave na tekaško prireditev so se začele že avgusta in najdaljša smučina bo le- toš 30 kilometrov. Lanskim 25 so torej le- toš dodali še novih pet. Delo poteka po ko- misijah (petnajstih), organizacijski odbor pa le koordinira delo. V Dupljah boste v nedeljo lahko tekli na 30 in 15 kilometrov, vojski bodo imeli 15 km dolgo smučino, pionirji se bodo merili v sedem kilometrov dolgi progi, isto dolžino proge pa bo imel tudi družinski tek.

Organizacijski odbor, vse informacije lahko dobite na telefonu dopoldne (064) 27-461, popoldne 74-039, se je odločil, da bo prijave sprejemal tudi na dan prireditve, 18. januarja, do 8 ure zjutraj na startnem mestu v Dupljah. Novost letošnjega teka je

le v tem, da bo družinski tek letos samo na sedem kilometrov dolgi progi. Ne bo več tako kot lani, da je oče tekel lahko na 25, mati na 15 in sin ali hčer na 7 km.

Vsak udeleženec bo dobil bilten, značko, priznanje za udeležbo, topli obrok, prvi trije pa kolajne, prvi pa pokal, delo UKO iz Kroke. Na najdaljši progi bodo tekmovali tudi kmetje. Zanje je Kmečki glas pripravil lepe knjižne nagrade, vsi rezultati bodo objavljene v Nedeljakem dnevniku. Na progi bo pet okrepčevalnic, servisna služba Elana in služba prve pomoči.

Če bo prišlo le do prevelike odjuge, bo prireditev 25. januarja ob isti uri. Start bo tudi ob 9.30 in bo pravočasno objavljen v sredstvih javnega obveščanja.

D. Humer

Pokal »Sorica 81«

Ljubitelji smučanja bodo tudi v letoš- njem letu imeli možnost preverjati svojo kondicijo v rekreacijskem smučarskem tekmovalju za pokal Sorice, ki bo v or- ganizaciji športno rekreacijskega društva Sorica že petič. Skozi vso zimsko sezono bosta tako za ženske in moške skupine po dva veleslalomca, slalomca in smuka, na pri- jetnih smučiščih Sorice in Soriške pla- nine. Za tečkanje se upošteva najboljši rezultat vsake discipline in ena kombina- cija. Podrobnjša navodila lahko dobe udeleženci pred vsakim tekmovaljem. Sredi aprila bo razglasitev rezultatov na javni zabavi prireditvi v Sorici.

Prvo tekmovalje je slalom, v nedeljo, 11.1.1981 ob 11. uri na Soriški planini. Prijavite se pred tekmovaljem na cilju. Druga tekma za pokal Sorice bo v vele- slalomu in sicer 25.1.1981 ob 11. uri na Soriški planini, ki bo istočasno tudi za republiško rekreacijsko tekmovalje vete- ranov, kar bo naknadno objavljeno z razpisom. Prav tako bodo sproti objavljeni termini ostalih tekem za pokal Sorice.

Košarka

Za praznik JLA

20. in 21. decembra so se v Lescah in Lipnici vršila tekmovalja mladincev in vo- jakov ob dnevu JLA. V košarkarskih tek- movaljih so sodelovali tri ekipe, zmagalo je športno društvo Plamen iz Kroke. Ekipa vojakov iz Bohinjske Bele je na tekmo- vanje prispela prepozno, in se je zato pomerila le prijateljsko z zmagovalno eki- po. Pri namiznem tenisu je sodelovalo šest ekip, zmagala je leska, kot druga pa se je uvrstila ekipa vojakov iz Bohinjske Bele. V odbojki so se pomerili tako moški kot žen- ske. Moški so tekmovali v sedmih ekipah, zmagala je ekipa OO ZSMS Kropa, druga je bila OO ZSMS Bled, tretje mesto pa si deli- ta vojaški ekipi iz Bohinjske Bele in Ra- dovljice. Ravno tako je tudi med tremi žen- skimi ekipami zmagala ekipa OO ZSMS Kropa. Zmagovalne ekipe bodo prejle pokale, prve tri pa diplom, skupni zmago- valec v vseh panogah pa veliki pokal. Po- delitev bo predvidoma v tednu radovljiske mladine meseca februarja.

Košarkarski novoletni turnir

KRANJ - Šolsko športno društvo osnovne šole Simon Jenko iz Kranja je bil organizator novoletnega košarkarskega turnirja, na katerem so nastopile ekipe mlajših pionirj iz ŠSD S. Žagar, Lucijan Seljak ter Simona Jenka ter ekipe mlajših pionirjev in sicer ŠSD Lucijana Seljaka, Staneta Žagarja, Planine ter organizatorja ŠSD Simona Jenka.

Mlajše pionirke: ŠSD o.š. Simon Jenko : ŠSD o.š. Stane Žagar 26:4, ŠSD o.š. Lucijan Seljak : ŠSD o.š. Simon Jenko 6:26, ŠSD o.š. Lucijan Seljak : ŠSD o.š. Stane Žagar 0:10.

Lestvica: 1. ŠSD Simon Jenko 2 2 0 52:10 4 2. ŠSD Stane Žagar 2 1 1 14:26 2 3. ŠSD Lucijan Seljak 2 0 2 6:36 0 Mlajši pionirji: ŠSD o.š. Simon Jenko : ŠSD o.š. Planina 45:10, ŠSD o.š. Stane Žagar : ŠSD o.š. Simon Jenko 13:47, ŠSD o.š. Lucijan Seljak : ŠSD o.š. Simon Jenko 5:52.

V zadnjem srečanju pa sta se pomerili tudi ŠSD o.š. Planina ter druga ekipa ŠSD o.š. Simon Jenko, končni rezultat pa je bil 25:19 za ekipo o.š. Planina. Marljivi delavci ŠSD osnovne šole Simon Jenko iz Krania so izvršno pripravili novoletni košar- karski turnir.

M. Čadež

JUDO

Uspešni na Nagaoki '80

Vsako leto priredi Težkoatletski klub Olimpija iz Ljubljane tradicionalno tekmo- vanje v judu. Dr. Nagaoka je bil član iz de- žele vzhajajočega sonca in je kot prvi ponesel pravo sliko in tehniko juda ter nje- govih borilnih veščin v Evropo. Kot prvi postane in trenersko mesto je imel v Zahodni Nemčiji. Z gostovanjem judaistov Olimpije v Nemčiji pa je klub navezal tesnejše stike z dr. Nagaoko in se dogovo- ril, da bi slednji tudi prišel v Jugoslavijo. Tako je čez nekaj let prišel in ponesel novi val tehnik in obrambe v judo klub Olimpi- ja. Kasneje je ob enem takem medseboj- nem srečanju, ki je bilo v Ljubljani tudi sam stopil na blazino in se pomeril z našim tekmovalcem. Nesrečnemu sklepu borbe na blazini je botrovala nesreča. Dr. Nagaoki se je težje poškodoval in kasneje čez dva meseca v Nemčiji podlegel poškodbam. To pa je bil velik udarec klubu Olimpije in zato v spomin na učitelja, svetovalca in dobrega prijatelja, vsako leto organi- zirajo spominski turnir, na katerem se borijo tudi močni predstavniki drugih evropskih držav. Letošnje, ki je bilo 13. in 14. decembra je že 18. po vrsti.

Zaradi zelo kvalitetne udeležbe tekmo- valcev iz ZR Nemčije, Poljske, Češke, Itali- je, Avstrije in Jugoslavije je marsikateri tekmovalce prekmalu zapustil blazine. Le najbolj vztrajni in morda ugodnemu žrebu so posegli po prvih mestih. Tudi tekmoval- ci iz Kranja so se udeležili tega turnirja. Največje presenečenje od teh, pa je pripra- vila mlada, toda zelo obetavna tekmovalka Beton Nataša. Kljub svoji mladosti, saj jih nima dosti čez 14 let, je pokazala, da tudi na večjih tekmovaljih lahko uspe. Tako je zasedla na koncu 3. mesto v kategoriji de- klet do 66 kg. K temu bi samo dodal to, da ta tekmovalka nima dosti izkušenj in da so ji leta morda manjkala za kaj večji uspeh, ter da ima možnost ob redni vadbi za še večje uspehe.

M. Benedik

Zadovoljivi dosežki

Judo klub Impol iz Slovenske Bistrice je tudi letos po novoletnih praznikih pripravil tradicionalno tekmovalje v judu za pokal »Pohorskega bataljona«. Kakor na vsakem takem spominskem tekmoval- ju je navada, tako je tudi na tem prisovalo veliko tekmovalcev; kar 64 jih je bilo v članski konkurenci iz 14 slo- venskih klubov. V veliki premoči po kva- liteti in številu je lanski pokal tudi letos po pričakovanju osvojil domači Impol.

Kot edini Gorenjski predstavnik je na- stopil kranjski judo klub Triglav. Tako so odšli v Slovensko Bistrico Omahen, Než- maki, Markič, Kalan, Klemenčič in Benedik. Na tihoma smo največ pričakovali od Markiča in Benedika. Vendar je že v uvodnih borbah pri žrebu dokaj hitro za- pustil blazino Markič Robert, saj je imel že prvo borbo s finalistom v kategoriji do 60 kg Cukom iz Celja, ki pa ga je le-ta tesno premagal. Ponovno priložnost je imel v repešažnih bojih, ki pa jo ni znal izkoristiti. Medtem ko Markič Robert ni uspel, pa je po uvodnih borbah dobro ka- zala Benedik Martinu. Le-ta je brez težav premagal prve ovire. Nato je v borbi z nekdanjim mladinskim državnim prvakom preveč okleval, saj je že celo borbo vodil in bil v veliki prednosti. Kazalo je, da bo borbo dobil v velikem slogu z domačinom Brumcem. Naredil je veliko napako ki pa jo je nasprotnik izkoristil. 20 sekund pred iztekom boja se je zapletel in tako mu je ušla pot v finalni del tekmovalja. Za dopolnilno naj omenim, da je v lanskem re- publiškem turnirju tega tekmovalca že pre- magal, vendar tokrat mu je sreča obrnila hrbet. Tako se je na koncu turnirja moral zadovoljiti s tretjim mestom do 78 kg.

Ostalim tekmovalcem pa že v začetnih bojih ni šlo. Omeniti velja še Bojana Kalana, kateremu se je ponudila priložnost v repešažnih bojih, ki pa je bil premalo močan, da bi obrnil rezultat v svojo korist. Vendar je ta še mlad tekmovalac, saj jih nima še 16. let in zaenkrat obetavno napre- duje.

M. B.

ODBOJKA

Prvak še ni znan

TRŽIČ - V občinski rekreativni ligi v odbojki se tekmovalje v kvalitetnejši sku- pini blizu koncu. Doselej so odigrali že sre- čanja v šestih kolih, kljub temu pa še vedno ni jasno, kdo bo postal občinski prvak. Kljub temu, da je temu naslovu naj- bližji Peko, ki vodi, pa imata prav tako možnosti še ekipi Petrola in Blue Racer- sov. O tem bodo odločala srečanja v zad- njem kolu.

Lestvica po šestih kolih: 1. Peko 6 6 0 18: 2 12 2. Petrol 6 5 1 15: 6 10 3. Blue r. 6 5 1 15: 9 10 4. Prosveda 6 4 2 15: 7 8 5. Partizan 6 2 4 11:15 4 6. Koprive 6 1 5 6:16 2 7. Semaforji 6 1 5 6:17 2 8. ZRVS 6 0 6 4:17 0

V skupini B, v kateri nastopa pet ostalih moštev, ki se niso uvrstila v kvalitetnejšo skupino, pa so prav tako odigrali šest kol, vendar pa imajo do konca še štiri polna kola. V tej skupini vodi Podlubej, ki še ni izgubil nobenega srečanja pred košarkarji in Muppet showom.

J. Kikel

Trim liga v odbojki

KRANJ - Zveza telesnokulturnih orga- nizacij občine Kranj razpisuje TRIM ob- činsko ligo v odbojki za moške in ženske ekipe. Za tekmovalje se lahko prijavi- jo skupine, ki želijo nastopati in tekmovali. Pristopbina za tekmovalje je 300 din za ekipo ter 200 din kavgije, ki pa jo vsaka ekipa po končanem tekmovalju dobi po- vrnjeno, če zaključi tekmovalje.

Prijave se sprejemajo do 20.1.1981 na naslov: ZTKO Kranj, C. Staneta Žagarja 27, 64000 Kranj, ali po telefonu 21-176. Tekmovalje se bo predvidoma pričelo v sredo 4.2.1981, pred tem pa bo sklican skupni sestanek, na katerem se bodo dogo- vorili o načinu tekmovalja, poravnala pa se bo pristojbina za nastopanje. V prijavi ne pozabite navesti točnega naslova, ka- mor se bodo pošiljala obvestila!

M. Čadež

PRIJETNA TEKAŠKA PROGA NA KOKRICI - Proga za smučar- ski tek na Kokrici je vedno bolj obiskana. Speljana je po manj za- tevnem terenu, kar ugaja začetnikom in ljubiteljem lažjega rekreativ- nega teka. Nekateri kranjski delovni kolektivi namenjajo na njej organizirati tečaje za svoje člane - Božo Malovrh

Šah Uspešen nastop gorenjskih šahistov

Na pravkar končanem tekmovalju v slo- venski šahovski ligi, ki je potekalo v dveh delih, so med 10 moštvi jeseniški šahisti zavzeli odlično tretje mesto, kranjski pa sedmo. Zmagovalce tega tekmovalja je ŠD MIP Ptuj, ki se je uvrstil v II. zvezno šahovsko ligo, v kateri že več let uspešno igrajo šahisti laške Murke. Po slabi uvrstitvi v prejšnjem letu so jeseniški šahisti naredili kvalitetni skok, predvsem po zaslugi mladih šahistov. Tako je članski prvak Gorenjske Železnik imel najboljši uspeh na 6. članski deski in je obenem osvojil naslov mojstrskega kandidata. Marušice- va je imela najboljši uspeh na ženski deski, mladinec Kosmač in Kokošar pa na mladinskah deskah, Kokošar je tudi osvojil I. kategorijo. Pri ostalih članih se je čutilo, da so premalo uigrani, zaradi česar je izo- stal še večji uspeh.

Moštvo SK Kranj se je uvrstilo nekoliko slabše kot v prejšnjem letu, kar je vsaka- kor posledica, da premalo igrajo, saj so šele sedaj dobili igralne prostore. Poleg tega je moštvo bilo hendikepirano: Bavdek ni mogel igrati vseh partij zaradi službene zadržanosti. Mazi je pravkar prišel iz JLA, mladinec Pavlin je pa odšel v JLA. Boljši del moštva so bile članice Peklajeva in Erjavčeva, ostali so se razigrali šele pred koncem tekmovalja.

LESCE: ODPRTO PRVENSTVO OBČINE RADOVLJICA V SAHU

Na odprtem prvenstvu občine Radovljica v šahu nastopa 36 igralcev, med kateri- mi 5 mladincev iz Tržiča in Jesenice kot gostje in mladinka Kastelčeva. Do sedaj so odigrali 8 kol. Vodi kosmač z 7,5 točkami pred Roblekom 6,5, Harinskim 6, itd. Prvenstvo se igra po švicarskem sistemu, 11 kol.

V. Perović

Pionirsko šahovsko prvenstvo

Na pionirskem šahovskem prvenstvu občine Kranj za posameznike, ki ga je iz- vedla šahovska temeljna organizacija Grintovec iz Olševka 27. decembra, je tek- movalo skupaj 77 pionirjev in pionirk, od tega 28 mlajših in 35 starejših pionirjev. Rezultati: mlajši pionirji: 1. Špolad Marko (L. Seljak, Kranj) 6 točk, 2. Debeljak Tomaž (PK Izidor Rode-Riko, Golnik) 6 točk, 3. Sladič Jože (D. Jenko, Cerklje) 5,5 točke, 4.-5. Pogačnik (S. Jenko, Kranj) in Jalen Boštjan (O. a. Planina, Kranj) 5 točk itn; mlajše pionirke: 1.-2. Belehara Erika (J. in S. Mlakar, Šenčur) in Tušak Mojca (D. Jenko, Cerklje) 5,5 točke, tudi dvoboj za prvo mesto se je končal ne- odločeno; 3. Bajt Alenka (J. in S. Mlakar, Šenčur) 4 točke; starejši pionirji: 1. Zorko Dušan (J. B. Tito, Predoslje) 6 točk; 2. Vehovec Samo (O. a. Planina, Kranj) 6 točk; 3. Janša Matjaž (L. Seljak, Kranj) 5,5 točke; 4.-6. Bučan Uroš (J. in S. Mlakar, Šenčur), Sušnik (L. Seljak) in Vindihar (S. Jenko, Kranj) 5 točk; starejše pionirke: 1. Sajovic Ana (J. B. Tito, Predoslje) 5 točk; 2. Cencelj Jana (S. Jenko) 5 točk; Košar Irena (J. B. Tito, Predoslje) 4,5 točke.

SK Grintovec je tekmovalje izvedel v okviru možnosti, tehnično brezhibno, opa- žena pa je bila odsotnost DPM Kranj, kar je škoda, saj je pionirsko šahovsko prve- nstvo eno najmožnejših šahovskih tek- movalj v občini.

S. Bavdek

Kros srednješolcev

KRANJ - Atletski klub Triglav je pri- redil v soboto, 27. decembra prvi pregledni kros za srednje šole. Na izredno težki 2250 m dolgi poledeneli progi okoli stadia- na Stanka Mlakar se je pomerilo 19 tekmo- valcev in tekmovalk iz petih srednjih šol. REZULTATI - mlajši mladinci: 1. Pivk (SC Iskra) 7:24, 2. Kelbič 7:37, 3. Pogačnik (oba Gimnazija) 8:00; ekipno: 1. Gimnazija 14 točk, 2. Mlekarski šolski center 18 točk; mlajše mladinke: 1. Stojčevski (Gimnazija) 9:22, 2. Gros (SCBP) 10:52, 3. Perne (EASČ) 10:57; ekipno: 1. ŠCBP 11 točk; starejši mladinci: 1. Freljih (Gimnazija) 7:48, 2. Mrak (EASČ) 8:36; starejše mladinke: 1. Krent (EASČ) 9:28, 2. Šolar Gomnazija) 10:20.

Hkrati s srednješolci so tekmovali tudi pionirji na 1000 m dolgi progi. REZULTATI - mlajši pionirji: 1. Kukovi- ca 4:48, 2. Zdravkovič 5:08, 3. Bajrovič 5:18; starejši pionirji: 1. Kukoviča 3:58, 2. Nikolaš 4:37.

I. Kavčič

Nikola Mitelštet

Škofjeloške nogometaše in ljubitelje nogometa je užalo- stila vest, da jih je v 83. letu starosti za vedno zapustil eden od pionirjev nogometa Nikola Mitelštet. Njegovo živ- ljenje je bilo predano nogome- tu. Že leta 1914 je igral za moskovski Dinamo, dve leti kasneje pa za dunajski Rapid. Za nogometni klub Ločan je igral od leta 1945 do leta 1958, čeprav je bil star že 56 let. Po prenehanju z aktivnim igra- njem je bil nenadomestljiv organizator nogometne igre in funkcionar. Številna prizna- nja je prejel Nikola za svojo predanost nogometu. Najbolj je bil vesel posebnega prizna- nja, ki ga je prejel pred tremi meseci, ko so v Škofji Loki praznovali 50. obletnico za- četka nogometne igre.

SMUČANJE

Smuk karavanških kurirjev

JESENICE - V nedeljo, 18. januarja, ob 9. uri bo na Pristavi v Javorniskem rovtu tradicionalni smuk karavanških kurirjev. Na tej množični zimskošportni prireditvi, ki jo organizirajo v spomin na 51 padlih kurirjev v Karavankah med narodnosvo- bodilno borbo, bodo kot vedno sodelovali ekipe učencev iz gorenjskih osnovnih šol, enot teritorialne obrambe, ljudske armade, milice, rezervnih vojaških starešin in dru- gih udeležencev. Mlajši udeleženci bodo tek- movali na krajši progi Kurir, drugi pa na daljši progi Borec. Ekipe in posamezniki se lahko pisмено prijavijo organizacijskemu komiteju, cesta Borisa Kidriča 37 na Jese- nicah, še do srede, 14. januarja.

Dopisniki poročajo

NAMIZNI TENIS - V Ljubljani so bili turnirji polfinalnega ekipnega prvenstva Slovenije v namiznem tenisu. V drugi skupini, kjer je zmagala Olimpija, je bila Gorenjska-Sava, (druga ekipa) četrta, v tretji skupini pa je Gorenjska-Triglav zma- gala. Prvi dve ekipi iz vsake skupine sta se uvrstili v finale, ki bo v Novi Gorici. Finale mladink bo v Ljubljani.

S.

NAMIZNI TENIS - Predstavniki namiz- notenjskih klubov Gorenjske so se sestali v Kranju in se dogovorili o tekmovalju v gorenjski članski ligi. Letos bo v ligi so- delovalo devet moštev. Razen novince Planike bodo tekmovali NTK Jesenice, NTK Murova, NTK Mošnje, NTK Triglav, NTK Sava, NTK Križe, NTK Kondor in lamski prvak Gumar iz Kranja. Na koncu ligaškega tekmovalja bodo pripravili tudi turnir posameznikov.

J. S.

Za stanovanje je potrebno varčevati

Skoraj ni družine, ki bi lahko z lastnimi sredstvi kupila stanovanje ali zgradila hišo, zato bi vas želeli seznaniti z možnostmi namenskega varčevanja za stanovanje pri temeljnih bankah združenih v Ljubljansko banko. Varčujete lahko z rednimi mesečnimi pologi ali z enkratnim pologom. Varčevati je potrebno vsaj dve leti. Pravico do posojila za stanovanje si lahko pridobite tudi s prodajo

prihranjenih deviznih sredstev in vezavo njihove dinarske protivrednosti ali z vezavo dinarjev.

Če se odločite varčevati za stanovanje ali hišo z rednimi mesečnimi pologi, dobite npr. po štirih letih na privarčevani znesek kar 200 % posojila in še 40 % za ohranjanje realne vrednosti hranilne vloge.

Na vsa vprašanja o varčevanju vam bodo odgovorili v vaši banki.

Ljubljanska banka

IMOS
Splošno
gradbeno
podjetje
Tržič

objavlja prosta dela
in naloge

ČISTILKE V SAMSKEM DOMU

Pogoji za sprejem:

- nedokončana osnovna šola in ustrezne delovne izkušnje

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom s posebnim pogojem poskusnega dela v trajanju 1 meseca. Osebnih dohodkov in prejemki so določeni s Pravilnikom o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in osebnih dohodkov delovne organizacije SGP Tržič.

Prijave naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov IMOS SGP Tržič, splošni sektor, Tržič, Blejska cesta številka 8.

Društvo MODRINA
Kranj

objavlja prosta dela
in naloge

ADMINISTRATORKE

Pogoji:

- končana srednja ekonomska izobrazba,
- zaželeno delovno izkušnje,
- poskusno delo 3 mesece

Rok prijave je 15 dni po objavi, pismene ponudbe pošljite na naslov Društvo Modrina, Trg revolucije 3, Kranj, tel. 21-444.

Delavski svet Ind. kombinata

PLANIKA KRANJ

— TOZD Sestavni deli Kranj

razpisuje dela in naloge:

VODENJE TOZD SESTAVNI DELI

Za opravljanje razpisanih del in nalog mora kandidat izpolnjevati poleg pogojev, predpisanih v 511. čl. Zakona o združenem delu, še tele posebne pogoje:

1. da ima visoko ali višjo izobrazbo kemijske, ekonomske ali organizacijske smeri,
2. da ima tri leta delovnih izkušenj pri opravljanju strokovnih del v kemijski industriji, v komercialni, finančno-računovodski službi ali splošni službi, oziroma pet let delovnih izkušenj, če ima kandidat višjo šolsko izobrazbo,
3. da obvlada nemški ali angleški jezik
4. da je družbenopolitično in moralno-etično neoporečen ter, da ima pravilen odnos do samoupravljanja,
5. da izkazuje sposobnost samostojnega, ustvarjalnega in uspešnega opravljanja del in nalog.

Delavski svet Ind. kombinata »Planika« Kranj razpisuje dela in naloge:

VODENJE RAZVOJA IZDELKOV

Za opravljanje razpisanih del in nalog mora kandidat izpolnjevati, poleg pogojev predpisanih v 511. čl. Zakona o združenem delu, še tele posebne pogoje:

1. da ima visoko strokovno izobrazbo — čevljarke, organizacijske ali ekonomske smeri,
2. pet let delovnih izkušenj,
3. znanje enega svetovnega jezika
4. da je družbenopolitično in moralno-etično neoporečen ter, da ima pravilen odnos do samoupravljanja,
5. da izkazuje sposobnost samostojnega, ustvarjalnega in uspešnega opravljanja del in nalog.

VODENJE INVESTICIJSKO SERVISNE SLUŽBE

Za opravljanje razpisanih del in nalog mora kandidat izpolnjevati, poleg pogojev predpisanih v 511. čl. Zakona o združenem delu, še tele posebne pogoje:

1. visoka strokovna izobrazba strojne smeri
2. pet let delovnih izkušenj
3. znanje enega svetovnega jezika
4. da je družbenopolitično in moralno-etično neoporečen ter da ima pravilen odnos do samoupravljanja,
5. da izkazuje sposobnost samostojnega, ustvarjalnega in uspešnega opravljanja del in nalog.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo štirih let.

Rok za vložitev prijave je 15 dni od dneva objave razpisa, prijave pa naj kandidati pošljejo kadrovskemu oddelku Industrijskega kombinata »Planika« Kranj. Za vodjo TOZD Sestavni deli sprejmemo prijave v zaprti ovojnici z oznako »Razpis vodje TOZD Sestavni deli«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30-tih dneh po preteku roka za vložitev prijave.

NESREČE

PEŠEC UMRL

Kranj — V soboto, 10. januarja, ob 5.30 se je na Cesti Staneta Žagarja pripetila huda prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janez Ječnik (roj. 1938) iz Kranja je pripeljal v križišče z Ručigajevu ulico, kjer je prav tedaj po prehodu prečkal cesto Ivo Tutić (roj. 1942) iz Kranja. Voznik pešca ni pravočasno opazil, tako da ga je avtomobil zadela. Poškodbe so bile tako hude, da je Tutić umrl na kraju nezgode.

SPREGLEDAL PEŠCA

Cerklje — V križišču regionalne in lokalne ceste v Cerkljah se je v soboto, 10. januarja, dopoldne pripetila prometna nezgoda. Voznik tovornega avtomobila Janez Prosenc (roj. 1931) iz Cerkelj je pripeljal po lokalni cesti iz Visokega in v križišču zaradi nepazljivosti, gledal je v levo na cesto iz smeri Kravca, zadela Ivana Podlipnika (roj. 1910) iz Cerkelj, ki je potiskal pred seboj ročni voziček. Podlipnik je bil v nesreči lažje ranjen.

NEZGODA PRI PREHITEVANJU

Kranj — Na magistralni cesti na Jecpi se je v soboto, 10. januarja, nekaj pred 20. uro pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Ivan Heler (roj. 1914) iz Ljubljane je v jeprškem gozdu dohitel tovorni avtomobil s prikolico, ki ga je vozil Cvetko Ukčič iz Ilirske Bistrice. Pri prehitevanju je voznik Heler trčil v zadnji levi blatnik prikolice, zaradi tega je njegov avtomobil prevrnilo in je zdrsnil s ceste. V nesreči je bila ranjena sopotnica Špela Heler iz Ljubljane. Škode na avtomobilu je za 105.000 din.

L. M.

Vzrok požara še ni znan

Kranj — V soboto, 10. januarja, zvečer je začelo goreti v hiši Franca Novaka v Ješetovi ulici. Ogenj je nastal v radiokasetofonu, ki je bil na tleh na kožnati preprogi, ter priključen na električno omrežje. Vnela se je oprema v sobi, ogenj pa se je razširil tudi na sosednjo sobo. Škode je za okoli 200.000 din. Požar so pogasili poklicni kranjski gasilci in gasilci PGD Stražišče. Vzroke požara še raziskujejo.

Zdrsnil po strmini

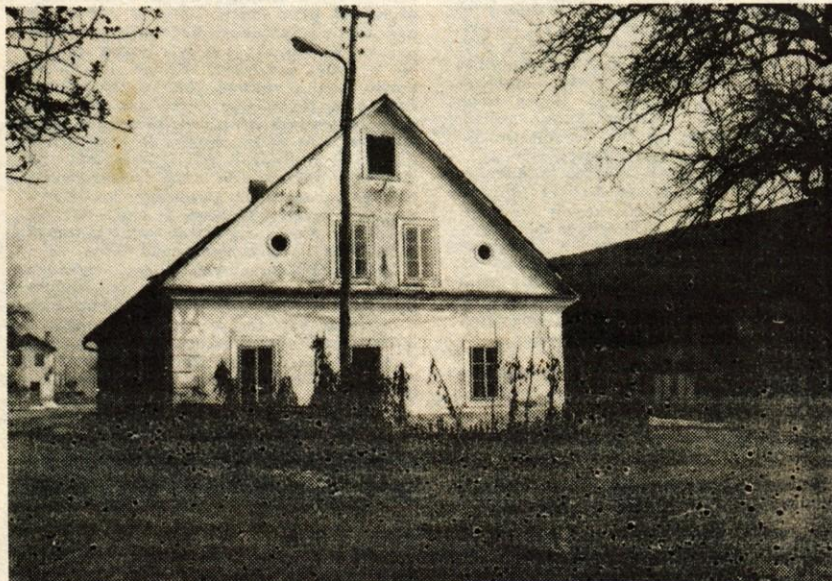
Škofja Loka — V nedeljo, 11. januarja, okoli 6.30 se je Franc Petercel (roj. 1908) iz Gorenje Zetine odpravil od doma. Na strmini pa mu je na zmrznjenem snegu spodrsnilo, zdrsnil je okoli 30 metrov navzdol in padel na glavo z višine 2 metrov na kolovozno pot. Pri tem si je zlomil lobanjsko dno in umrl na kraju samem. Uro kasneje je očeta našel sin Stefan, ki se je od doma odpravil po kolovozu.

Smrtna nezgoda na postaji

Kranj — V ponedeljek, 12. januarja, okoli 1. ure zjutraj se je na kranjski železniški postaji smrtno ponesrečil premikač Zdravko Vukadinović (roj. 1937) iz Ljubljane. Na postaji so z dieselskim lokomotivom razvrščali tovorne vagonne na prvem in drugem tiru. Pri spenjanju vagonov na drugi tiru je — po dosedanjih ugotovitvah — Vukadinović dal svetilko na tla in odšel med vagoni, da bi jih spel. Ker pa ga nekaj časa ni bilo ven, je premikač dal znak za »stoje« in šel pogledat. Našel ga je pod vagonom, ki mu je zapeljal čez obe nogi. Zdravnik, ki je prišel na kraj nezgode, je lahko ugotovil le še smrt. Vzroke nesreče še raziskujejo.

Žerjavica je še tlela

Škofja Loka — V četrtek, 8. januarja, ob 2. uri zjutraj je začelo goreti v hiši Jakoba Lukančiča v Gostecih. Ogenj je nastal pod stopnicami, ki vodijo na podstrešje. Tu so namreč domači odlagali v kovinsko posodo pepel, ker pa je bila v njem še žerjavica, so se stopnice vnele, ogenj pa se je razširil tudi na podstrešje. Pogorelo je seno in še nekaj drugih predmetov. Škode je za okoli 50.000 din. Ogenj so pogasili gasilci PGD iz Gostec in Škofje Loke.

Razpadajoče poslopje nekdanje predilnice v Naklem — Foto: J. Zaplotnik

Naklanci sprašujejo

Naklo — Krajani Naklega že štiri leta sprašujejo, kdaj bo porušeno poslopje bivše predilnice nasproti gasilskega doma, ki med drugim kazi vitez središča vasi. Na tem mestu je prav tako tudi predvidena nova samopostrežna trgovina. Krajevna skupnost Naklo je že leta 1976 zaradi hitrejša in lažje gradnje sklenila s trgovskim podjetjem Živila samoupravni sporazum, v katerem je bila dogovorjena gradnja v letih 1977 in 1978. Dogovor ni uresničen. Bili so izgovori, da investicije ni mogoče uresničiti, ker v starem poslopju stanuje neka stranka. Krajevna skupnost ji je zagotovila stanovanje v Malem Naklu, da bi bili rešitev in kasnejša gradnja lahko hitrejša. Rok gradnje nove trgovine se je potem premaknil na letošnje oziroma prihodnje leto. Krajevna skupnost Naklo je predložila Živilam tudi samoupravni sporazum o temeljnih plana do leta 1985, ki pa ni bil sprejet, ker se strani razhajata pri velikosti nove trgovine. Živila predlagajo 300 kvadratnih metrov, krajani pa več, kar pa bi bilo premalo za krajevno skupnost, ki ima 2480 prebivalcev. Naklanci menijo, da je večja trgovina nujna, ker bi se lahko sedanja združna prodajalna potem specializirala. Ko so Naklanci spet vprašali, kdaj bo

začeta gradnja, so dobili odgovor, da je za zdaj nemogoče, ker v poslopju spet stanuje nek stanovalec, ki pa se je že odselil. Po sodbii Naklancev ovir za začetek gradnje in uresničitev dogovora ni več...

D. Papler

VAŠA PIŠMA

JE CESTA V GOZD JAVNO SANKALIŠČE?

Križe — Z začetkom zime so se za vaščane Gozda spet začele težave. Vas leži visoko nad Križami (860 n.m.) in je z dolino povezana z ozko vijugasto cesto, na kateri ni izogibalšč. Celo poleti se dve vozili težko srečata, kaj šele pozimi, ko je več kot pol metra snega in ga ni mogoče odstraniti, ker je premalo prostora.

Vse bi še šlo, če ne bi bilo polno otrok in tudi odraslih, ki se sankajo po že tako težko prevoznih cestih. Ne zaleže ne prošnja ne grožnja, češ da cesta ni sankališče. V šolah bi lahko opozorili otroke, naj se ne sankajo po njej. Po nesreči je prepozno preprečevati!

Upamo, da naše pismo ne bo naletelo na gluha ušesa in da bodo pristojni organi poskrbeli za varnost na cesti v vas Gozd.

Vaščani Gozda

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, teta in tašča

MARIJA BAJŽELJ

Posavčeva mama

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, kolektivu Central, sodelavcem v Planiki in Iskri za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in številno spremstvo na zadnji poti. Zahvala velja tudi dr. Bajžlju, duhovniku, pevcem in zvonarjem.

Vsem, ki ste se je spomnili, hvala!

Vsi njeni!

Oreh, Kranj, Jezersko, 13. januarja 1981

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 76. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JANEZ DOLINAR

iz Zg. Bitenj

Pogreb pokojnika bo v sredo, 14. januarja 1981 ob 14.45 na pokopališče v Zg. Bitnjah.

Žalujoči: žena, sinova in drugo sorodstvo

Zg. Bitnje, 12. januarja 1981

MALI

OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

SVEŽA DOMAČA JAJCA, dobite vsak dan razen v torek in četrtek, in KOKOŠI, hranjene brez dodatkov umetnih hranil. Visoko 41, Šenčur (Zormanov mlin) 3

Prodaj večjo količino TESAR-SKIH SPON (klanfe). Mravlja, Sv. Duh 88, Škofja Loka 127

SVEŽA JAJCA, dobite vsak dan pri Oman, Zminec 12, Škofja Loka 197

Po zmerni ceni prodam več PRA-SICEV, težkih od 100 do 120 kg. Oman, Zminec 12, Škofja Loka 198

Prodaj 250-litrski AKVARIJ z vso dodatno opremo, lahko z ribami. Šubić Drago, Zlatnarjeva 4/a, Strazhišče - Kranj, od 18. ure dalje vsak dan 205

ZAHVALA

Ob smrti drage sestre in tete

MARIJANE BERTINCELJ

roj. Rotar

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanec in prijateljem za darovano cvetje in vence ter izrečena sožalja. Posebna zahvala velja sosedom iz Drulovke in Jame; duhovščini za pogrebni obred, dr. Hribniku ter zdravstvenemu osebju Dermatološke klinike za dolgoletno zdravljenje in vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali v času njene bolezni.

Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: sestra Ivana ter drugo sorodstvo!

Drulovka, 3. januarja 1981

OBLETNICA

12. januarja bo minilo leto dni, odkar nas je zapustil mož, brat in stric

JANEZ DEŽMAN

Grilčev z Lancovega

Dom je tih in prazen, odkar te ni več med nami.

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov tihi dom.

Žalujoči: žena Ivanka, brata Lojze in Tone, sestra Francka z družino in drugo sorodstvo!

Lancovo, Stuttgart, Bodešče

ZAHVALA

Ob mnogo prerani in boleči izgubi naše drage mame, sestre in tete

ŠTEFKE GAŠPERLIN

roj. Gosar

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znanec, ki so nam v najtežjih trenutkih lajšali bolečino. Najlepša hvala za številne izraze sožalja, darovano cvetje in številno udeležbo na poslednji poti.

Naša zahvala še posebej velja Kajzerjev in Štupnikarjev za pomoč, VVZ Kranj, prijateljem in ZG - TOZD za UVP Ljubljana. Posebno zahvalo dolgujemo dr. Zamanovi iz Škofje Loke in osebju Bolnišnice Golnik za nesebično pomoč in zdravljenje.

Hvala lepa tudi g. župniku za opravljeni obred in pevcem od Sv. Duha

Vsi njeni!

Šutna, 9. januarja 1981

Sporočamo žalostno vest, da je v 69. letu starosti prenehalo biti plemenito srce našega dragega moža, očeta, brata, strica, starega očeta, svaka in tasta

RUDOLFA SAJEVICA

Od njega se bomo poslovili 14. januarja, 1981 ob 16. uri na pokopališču v Dupljah. Do pogreba do 15.30 leži v mrliški vežici na pokopališču v Kranju.

Žalujoči: žena Julijana, otroci z družinami in drugo sorodstvo

Kranj, 11. januarja 1981

Prodaj DRISALKE - HOKEJ-KE, št. 4 1/2 (38). Naslov v oglasnem oddelku.

Prodaj dva ZVOČNIKA INFINTIY 2 x 200 W. Tel. 064 27-132

Prodaj jalo KRAVO. Praprotna polica 7, Cerklje 206

Prodaj 160 kg težkega PRAŠICA. Poizve se v trafiki Cerklje 207

Prodaj 1 leto starega JUNCAL ali zamenjam za brejo KRAVO. Gerjol Jože, Alpska 92, Lesce 208

Prodaj 6 tednov starega TELETA. Hlebce 8, Lesce 209

Prodaj TRAKTOR deutz. 18 KM. Jama 4, Kranj 210

Prodaj tri tedne starega TELETA za nadaljno rejo. Voglje 95, Senčur 211

Prodaj 100 kg pocinkane PLOČEVINE, 0,50 mm. Kranj, Jezerska c. 91 212

Prodaj brejo TELICO ali KRAVO. Voglje 37, Senčur 213

Ugodno prodaj HLADILNIK. Informacije po tel. 27-750 popoldan 214

Prodaj KRAVO simentalco, tik pred telitvijo. Grabče 18, Zg. Gorje 215

Prodaj JADRNICO zeta S-425. Zasip, Reber 18, Bled 216

Prodaj 20 kub. m BUKOVH DRV (meterskih). Ješe, Zaloše 11, Podnart, tel. 70-416 217

Prodaj PRAŠICE, težke do 100 kg. Ogled vsak dan. Log Ivana Krivca 10, Jesenice - Baza 218

Prodaj 7 tednov staro TELICKO in 50 kg FIŽOLA. Sr. Bitnje 9 220

Prodaj TOČILNO MIZO (šank). Justin Anton, Suhi dol 28, Gorenja vas nad Škofjo Loko 226

Prodaj 13 gramov ZLATA za zobe. Šifra: Škofja Loka 227

Prodaj polovico mlade GOVEDI za v skrinjo. Eržen, Dol 9 pri Sori 228

Prodaj več raznih GOBELINOV, različnih velikosti. Britof 297, Kranj 229

Prodaj suhe BUTARE. Voglje 49, Senčur 230

Prodaj 9 mesecev brejo TELICO in 5 tednov staro TELICKO. Breg 5, Komenda 238

Prodaj DRISALKE za hokej, št. 42. Grobovšek, Planina 46, Kranj 239

Ljubiteljem živali podarim lepo mlado PSIČKO, staro pol leta. Hribar Franc, Šobčeva 14, Lesce, telefon 74-013 32

Prodaj rabljeno PEČ za centralno kurjavo trika; kupim VRATA za krušno peč. Telefon 064-41-077 240

VOZILA

Prodaj FIAT 126, letnik 1978. Matev Jenkole, Bistrica 181, Tržič

Prodaj ZASTAVO 101 comfort, letnik 1980. Haklin Ernest, Golnik št. 78 58

Ugodno prodaj 4 leta star FIAT 132 GLS, lažje karamboliran. Hovnik Katarina, Nazorjeva 4, Kranj (Kanaček) 59

Prodaj LADO 1500 SL, letnik 1975. Štalc Jože, Vodnikova 25, Bohinjska Bistrica 62

Ugodno prodaj KATRCO, letnik 1968, v dobrem stanju. Kalan, Podlubnik 296, tel. 62-927 69

Prodaj AUSTINA 1300, registriranega do oktobra 1981. Štirn, Pšata 18, Cerklje 219

Prodaj R-4, letnik 1978. Ječnik Srečko, Hrastje 175, Kranj 221

Po ugodni ceni prodaj novo PRIKOLICO za osebni avto. Bizjak Andrej, Bistrica 93, Tržič (zg. samopostrežbi) 222

Prodaj WARTBURG karavan, letnik 1974. Krničar Sašo, Kočna 19, Blejska Dobrava, tel. 064-82-861 223

Prodaj tri leta staro ZASTAVO 101. Telefon 21-548 224

Prodaj tri leta staro DIANO, prevoženih 37.000 km. Tel. 26-312 225

Prodaj NSU 1200, letnik 1971 in FIAT 1100-R, celega ali po delih. Kristanc, Britof 187, Kranj, telefon 23-816 popoldan 241

STANOVANJA

Mlada tričlanska družina, išče primerno STANOVANJE v Škofji Loki. Ošaben Suzana, Partizanska 45, Škofja Loka 231
Študentka išče SOBO v Kranju. Ponudbe pod: Skromna 232

POSESTI

Iščem starejšo KMEČKO HIŠO ali manjše POSESTVO v okolici Radovljice ali Bleda. Ponudbe pod: Posestvo 102

V Kranju ali okolici kupim PARCELO, HIŠO v gradnji, starejšo hišo ali dvosobno STANOVANJE. Šifra: Denar takoj 233

ZAPOSLOTITVE

Sprejemem KV KOVINOSTRUGARJA. Naglič Jože, C. na Brdo 26, Kokrica 105

Izučenega ali polkvalificiranega delavca, takoj zaposlim v pekarni. Stanovanje in OD po dogovoru. PEKARNA Umnik, Senčur, Kranjska c. 6, tel. 41-036 186

Zaposlim več KV ali PKV SLIKOPLESKARJEV. Šifra: Slikopleskar 234

OBVESTILA

ČIŠČENJE talnih oblog. Zupan Erika, Tomšičeva 40, Kranj (telefon 25-242 - Jelovčan) 10916

MONTIRAM centralne kurjave. Telefon 24-728 109

Impisal in brother pletilne stroje CISTIM in POPRAVLJAM. Telefon 061-41-135 111

SMUČARSKI TEČAJI! ZVUTS Kranj organizira v sezoni 1980/81 enotedenske smučarske tečaje za odrasle. Tečaji bodo od 9. 2. do 13. 2. in od 16. 2. do 21. 2. v Planinskem domu na Kravcu. Polna cena tečaja je 3.300 din (penzion, karta, tečajnina). Informacije: Koroška 7, tel. 22-823 vsako sredo in petek od 17. do 19. ure 119

ZAHVALA

Ob dodelitvi letošnje Severjeve nagrade za delo v amaterskem gledališču sem prejela vrsto čestitk organizacij in posameznikov, prijateljev in znancev. Bolezen mi onemogoča, da bi se zahvalila vsakemu posebej. Zato se na ta način iskreno zahvaljujem za čestitke in dobre želje vsem, ki so se me kakorkoli spomnili. POLDKA ŠTIGLIC 235

IZGUBLJENO

Izgubila sem ZLATO ZAPESTNICO na križišču Zetina - Podvrh v Javorjah nad Poljanami. Vrnite proti nagradi. Rihtaršič Cvetka, Golniška 13, Kranj 236

OSTALO

INŠTRUIRAM matematiko v Kranju, za vse šole. Telefon 27-329 121

NARODNO ZABAVNI TRIO, igra na porokah in internih zabavah. Telefon 70-015 237

Izdaja ČP Glas, Kranj, Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju: številka 51500-603-31999 - Telefoni: n. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komercialna - propaganda, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341. Individualna polletna naročnina 250,- din, za inozemstvo preračunamo v valuto vključno s poštnino. Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

MARIJE MAČEK

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti, darovali cvetje in izrekli sožalje ter vsem, ki ste nam pomagali v času bolezni in v teh težkih dneh.

Žalujoči vsi njeni!

Šenčur

Razpoke grozijo

Zaradi nestrokovnosti pri odkopu je začelo drseti zemljišče nad cesto in poškodovalo hišo Nika Tuška v Železnikih tako, da bivanje v njej ni varno

Tudi majhne stvari lahko zasenčijo velika dejanja. Tako so vsa kor največje pohvale vredna prizadevanja za odpravo črnih točk in ureditev ceste skozi Železnike. Žal pa je zaradi napake pri zemeljskih delih prišlo do velikih poškodb Tuškove hiše, ki stoji v bregu na cesti. Razpoke so tako velike, da bivanje v hiši ni več varno, saj bi jo lahko že vsak najmanjši potres porušil. Čeprav je od tedaj, ko so zidovi razpokali, minilo že dobre pol leta, ostajajo v krajevni skupnosti gluhi za prošnje in proteste lastnika in do sedaj se ni nič naredilo, da bi hišo popravili.

Ko smo se pred novoletnimi prazniki pogovarjali z Nikom Tuškom, je povedal, da je takoj, ko je krajevna skupnost odkupila Škvinčovo hišo, ki leži tik pod njegovo, opozoril, da je pri rušenju treba poskrbeti za varnost njegove hiše, ker je teren plazovit. Ko so omenjeno hišo porušili in začeli izkop za nadomestno hišo, tik za prejšnjo, so na njegov protest celo začasno ustavili dela in teren si je ogledalo več komisij, ki so vse pritrdile njegovemu mnenju. Žal pa je to bilo vse.

1. julija, letos so dokončali izkop. Ker so delali v deževju, je zemljišče takoj začelo drseti in hkrati z njim se je premaknila tudi Tuškova hiša. Gradbeniki so se sicer trudili in za silo ustavili premikanje. Strokovnjak zavoda za raziskavo materiala, ki si je hišo ogledal, je zapisal, da so poškodbe tako velike, da ni varno prebivati v njej in je zato priporočil, da se hiša takoj popravi, sicer se lahko samo podre.

Vendar je hiša še vedno taka kot je bila. »V strahu, da se hiša sama do konca poruši,« je pripovedoval nesrečni lastnik, »sem iz dneva v dan nadlegoval vodstvo krajevne skup-

nosti. Nekaj časa so mi obljubljali pomoč, potem pa še te ne več.

Da bi podkrepil svoje trditve, je pokazal obsežno mapo spisov in beležko, kjer ima zapisane vse pogovore z ljudmi, na katere se je obračal po pomoč: socialno skrbstvo, upravo inšpekcijskih služb, štab za civilno zaščito pa Iskro, kjer je zaposlen. Iz zapisov je razvidno, da je škodovanec več kot štiri mesece taval po uradih in prosjačil za potrebne dokumente in popravilo. Ko je že vse kazalo, da se bo zadeva uredila, so mu pri SGP Tehniku povedali, da imajo sicer naročeno, da utrdijo breg pod hišo, vendar plačnik ni znan. Šele na zahtevo Iskre, občinskega štaba za civilno zaščito in inšpekcijskih služb, je krajevna skupnost izdala naročilnico in so delavci Tehnika lahko sanirali pobočje.

Se vedno pa ostaja nerešeno vprašanje popravila hiše. Nič še ni jasno

kdaj bodo Tuškovi lahko mirno zaspali, čeprav je vsem jasno, da v takšni hiši ne morejo živeti. Ob tem je treba povedati, da so načrti za sanacijo že zdavnaj narejeni.

L. Bogataj

Omejitve niso zalegle

Ali je upravičen velik delež bolnikov v bolnišnicah izven gorenjske regije? Podatki za enajst mesecev lanskega leta ne kažejo ravno stabilizacijsko obnašanje glede tega v nekaterih občinskih zdravstvenih skupnostih

Zaradi težavne finančne situacije, v kateri so se več ali manj znašle vse gorenjske občinske zdravstvene skupnosti razen kranjske, je regionalna zdravstvena skupnost sprejela več stabilizacijskih ukrepov, med njimi je tudi ta, da morajo uporabniki

za bolnišnične usluge izven regije doplačati, če bi lahko enake zdravstvene usluge dobili v domači regiji. To pa seveda ne velja za vse tiste bolnišnično zdravljenе, ki ga v domači regiji ne bi mogli dobiti. Bolnišnično zdravljenje izven regije na izraženo željo uporabnika, pomeni tudi plačilo 10 odstotkov celotnih stroškov, za specialistično zdravljenje pa 25 odstotkov stroškov.

Za tak dogovor, ki naj bi omejeval zdravljenje izven regije in s tem tudi odtok sredstev, so glasovali vsi delegati regionalne zdravstvene skupščine. Podatki za enajst mesecev lanskega leta pa kažejo, da ti dogovori ne veljajo predvsem za Škofjo Loko in tudi za Kranj, medtem ko je v tem obdobju bil najmanjši odliv sredstev iz občinske zdravstvene skupnosti Jesenice. Medtem ko se odliv sredstev pri ambulantno dispanzerskem zdravljenju le malo razlikuje od ene do druge zdravstvene skupnosti, pa so občutnejše razlike pri specialističnem in bolnišničnem zdravljenju. Tako je na primer za bolnišnično zdravljenje izven regije bilo v enajstih mesecih porabljenih kar 157 milijonov din ali 45 odstotkov sredstev porabljenih za vse bolnišnično zdravljenje.

V enajstih mesecih lani je bilo v gorenjski regiji potrebnih bolnišničnega zdravljenja nekaj več kot 25.000 uporabnikov, ki so v bolnišnicah prebili več kot 317.000 ležalnih dni. Največ bolnikov so v bolnišnice izven regije poslali v Škofjo Loko in sicer 40 odstotkov vseh bolnišnično zdravljenih, v Kranju pa se je izven regije zdravilo v bolnišnicah 30,7 odstotka vseh bolnišnično zdravljenih; v Trzinu dosega delež v bolnišnicah izven regije 26 odstotkov, v Radovljici 21 odstotkov, medtem ko je bil z Jesenic poslan najnižji delež bolnikov v bolnišnice izven regije in sicer 19 odstotkov. Tudi delež ležalnih dni v bolnišnicah izven regije je v nekaterih zdravstvenih skupnostih izredno visok, s tem pa so seveda tudi višji stroški za te vrste zdravstvenih uslug. V domačih bolnišnicah so bolniki v enajstih mesecih ležali več kot 182.000 dni, v bolnišnicah izven regije pa 118.000 dni ali 37 odstotkov vseh ležalnih dni, medtem ko število ležalnih dni v drugih bolnišnicah presega komaj 5 odstotkov. Delež ležalnih dni v bolnišnicah izven gorenjske regije je največji v Škofjo Loko in sicer 56,5 odstotka vseh ležalnih dni, v Kranju pa dosega 42 odstotkov; v ostalih zdravstvenih skupnostih je ta delež nižji, najnižji pa v jeseniški in sicer 27 odstotkov. Seveda se postavlja vprašanje ali je tolikšen delež bolnišničnega zdravljenja izven regije res upravičen, vsekakor pa bo o tem morala nekaj reči na svoji prvi seji skupščina regionalne zdravstvene skupnosti.

Stane Torkar

Podaljšane šolske počitnice

Trenutna kriza z naftnimi derivati nas sili večje varčevanje, eden od načinov pa so tudi podaljšane počitnice in omejena prodaja kraljevega olja na črpalkah — Februarja in marca bo naftnih derivatov več

Zadrege z naftnimi derivati in z energijo sploh niso od včeraj, tudi nekaj — nikakor pa ne mnogo — varčevalnih ukrepov smo že sprejeli, več ali manj učinkovitih. Eden od zadnjih ukrepov, ki naj bi preprečil k varčevanju, so podaljšane zimske počitnice osnovnošolcev, verjetno tudi srednješolcev. V drugih republikah so na to možnost pričakovali pri ogrevanju mislili že prej in so že lani sprejeli sklep o daljšanju šolskih počitnic za teden, ponekod — na primer v Sloveniji — pa kar za dva tedna: v Sloveniji pa so se te možnosti domislili pred zdajci. Povod je pravzaprav trenutna kriza v oskrbi z naftnimi derivati, ki so jo povzročile prepozne dobave nafte iz SZ in Bliznjega vzhoda. Januar pa je tudi mesec, ko je kurilna sezona na višku, saj so lani v tem mesecu pokurili 39.000 ton olja, po oceni Petrola in Bena pa naj bi ga letos 35.000 ton. Vendar pa so naše rafinerije sprejele, da ob trenutnih zalozah lahko na slovensko tržišče ponudijo v januarju le 15.000 ton kurilnega olja.

Prav zato je pobuda slovenskega izvršnega sveta in sklep republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje, da to zimo šolske počitnice ostanejo zaprta nekoliko dlje, le eden od vrst ukrepov, ki bodo najverjetneje potrebni v sedanji situaciji. Točne ocene sicer ni, kolikšen bo prihranek na gorivu, treba pa je vedeti, da imajo slovenske osnovne šole okoli milijon kvadratnih metrov površine. Prav vse šole najbrž ne bodo morale slediti tem varčevalnim ukrepi, vsaj tiste ne, kjer je tudi priključeno predšolsko varstvo ali varstvo med počitnicami; vse ostale šole, srednje, pa bodo seveda ogrevanje med počitnicami lahko znizale na potrebnega minimuma. Sicer pa za vse šole velja priporočilo, naj najo v skladu s svojimi možnostmi. Učinki verjetno bodo: poznalo bo pri porabi goriva, prihranjenih bo nekaj sto ton kurilnega olja, se bo navsezadnje poznalo tudi v manjših materialnih stroških vsake šole posebej.

Starši so verjetno nepredvidene daljše zimske počitnice sprejeli v nasprotju z vzradočenimi otroki — z deljenimi občutki, saj marsikateri ne bo šol brez težav glede varstva otrok v dodatnem tednu. Morda bodo nekoliko na bojem mariborski in ljubljanski učenci, za katere imajo starši nekaj več časa za organiziranje tretjega tedna počitnic, se za te šolarje »veselje« začne v drugem delu, to je od 26. januarja do 7. februarja. Nikakor pa ta dodatni teden počitnic ne bi smel predstavljati nepremostljivih ovir za starše, čeprav bo ta dokaj pozna odločitev komu morda spremenila načrte. Verjetno pa je pri vsem tem varčevalni učinek na našo splošno pripravljenost za varčevanje z gorivi, posebej z naftnimi derivati; podaljšane počitnice so prav gotovo le del varčevalne verige, ki jo je treba skovati z varčnim odnosom do vseh vrst energije celotne skupnosti in tudi vsakega posameznika.

L. M.

Turizem niso samo turistične postelje

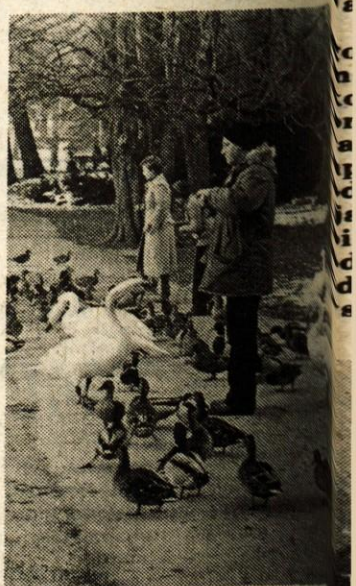
Zaradi manjših posteljnih zmogljivosti in drage pomanjkljivosti v blejskem turizmu bodo letos Bledu dosegli komaj toliko nočitev kot leta 1973. — Ponudba bi morala biti celovitejša — Zakaj bi obnovili blejskega zdravilišča?

Bled — Na nedavnem občnem zboru v blejski Kazini, je zbranim Turističnim delavcem in gostom spregovoril sedanji predsednik Turističnega društva Bled, Leopold Pernuš. V svojem govoru je bil predvsem kritičen, kajti turizem na Bledu ni tak, kot bi moral biti. Pri zadevah si, da bi ga izboljšali, toda še vedno premalo. Veliko je še za postoriti, da bo Bled privlačen, kot je bil nekdanj; plesna dvorana v Kazini bi morala biti obnovljena, saj je bila svoje čase poznana prav po plesu, blejska kuhinja je »z balkanizirana«, čutiti je premočno motorizacijo, prepogoste so zapore cest, zaprti so sprehodi, čolnarji se ne obnašajo vedno prav, jezero je umazano, ni razlik pri cenah med lokalni, izginja gostoljubnost v turistični ponudbi. Ugotavljajo tudi, da se prepočasno razvija turizem na Bledu v primerjavi z jugoslovanskim turizmom, premalo denarja ostaja za razširjeno reprodukcijo.

Letos bodo na Bledu dosegli komaj toliko nočitev kot leta 1973. Temu so krive manjše posteljne zmogljivosti kajti depandanse hotelov so povečini dotrajane.

V naslednjem srednjeročnem obdobju čaka blejske turistične delavce veliko dela: sanacija jezera, kanalizacija, povečanje moči vodo-voda, ureditev parkov, boljše bi kazalo izrabiti termalno vodo, obnoviti in na novo urediti sprehajalne steze, dela jih čakajo tudi pri novem umetnem drsališču, pri golf igrišču v kampu Zaka, posodobiti bi morali festivalno dvorano, potrebujejo nov pokrit plavalni bazen, Zatrnik še ni dograjen. Pokljuka bi morala dobiti nove tekaške steze, saj je za ta zimski šport tudi med gosti vse več zanimanja, posebno še ker so zmogljivosti žičnic na obstoječih okoliških smučiščih premajhne. In da bodo pridobili spet primerno število ležišč, bo treba obnoviti vse depandanse blejskih hotelov po vrsti. Obnove so pa potrebni tudi nekateri hoteli sami.

Manj je tudi tujih nočitev. Bled ne more biti zadovoljen s petdesetimi odstotki domačih in ravno toliko tujih gostov. Vajen je bil višjega odstotka tujih gostov, celo preko 70 odstotkov so segli. Zato

Jezerske race in labodi so res Bledu in prava krajevna znamenitost. Toda, vse bolj lahko ugotovimo, da se blejski gost na Bledu dolgočasi, ko bo treba storiti za gosta to, za kar plača, se zavedajo blejski delavci. — Foto: D. Dolenc

bodo storili vse, da jih bodo pritegnili. Zavedajo pa se, da to ne bo posrečilo samo z obnovo depandansami in morda številom apartmajev v blejskih teli in zasebnih sobah, tem predvsem s kvalitetnejšo celotno nudbo. Vsa turistična dejavnost Bleda bo morala delati z roko in prislusniti najmanjšim gostov ter upoštevati njihovo pomba. Predvsem pa bodo združili ponudbo kraja, da tu prihajajo sem, doživljajo kraj celoto. In morda res ne bi napak, kot je predlagal na predsednik Turistične zveze venije Leopold Krese, da bi dobil spet svoje zdravilišče: preleti je Rikljev »zdravilišče« dom nesel slavo Bleda po svetu in sem goste vse Evrope. Zakaj ga obnoviti? Če se je organizirano zem na Bledu pričel z iznajdljivo, zakaj ne bi z njo nadaljevali danes?

D. Dolenc

Golnik — Ob cesti proti Golniku so mladinci iz Tenetiš pripravili drsališče, ki privablja številne mlade in ponuja obilo zimskega veselja in zabave. Drsališče zvečer redno polivajo z vodo, pri tem pa uporabljajo črpalko, ki so jo kupili na odpadu. Iz bližnjega potoka načrpajo vodo, tako, da je led jutraj in ves dan raven kot na umetnem drsališču. Iznajdljivost in delavnost mladine iz Tenetiš se torej bogato obrestuje, saj nudi veliko rekreacije mladim med letošnjimi zimskimi počitnicami. — M. A.

Nastajala bo nova Planina

Samoupravna interesna skupnost za gospodarjenje s stavbnimi zemljišči občine Kranj, samoupravna stanovanjska skupnost, Projektivno podjetje Kranj, Gradbinčev projektivni biro in Domplan sklenili pogodbo o izdelavi tehnične dokumentacije za Planino III

KRANJ — Stanovanjska soseska A9a Planina III bo v prihodnjih letih dajala ton družbeni stanovanjski gradnji v kranjski občini. Načrtovalci stanovanjske gradnje v kranjski občini menijo, da bo mogoče na dobrih 24 hektarjih površine zgraditi okrog 1500 stanovanj skupaj z drugimi spremljajočimi objekti za centralne dejavnosti trgovine, gostinstva, javnih služb, šolstva, zdravstva, socialnega varstva itd. Gostota naseljenosti bi dosegla okrog 220 prebivalcev na hektar, kar je nekoliko manj od sedanje gostote naseljenosti na Planini. Dogovor o temeljih družbenega plana kranjske občine do leta 1985 in samoupravni sporazum o temeljih plana samoupravne stanovanjske skupnosti predvidevata, da bi bilo mogoče v soseski Planina III zgraditi že leta 1983 69 stanovanj, v zadnjih dveh letih sedanjega srednjeročnega obdobja pa okrog 700. Tako bi bila lahko stanovanjska gradnja na Planini zaključena leta 1987, spremljajoči objekti pa bi prišli na vrsto nekoliko kasneje.

Samoupravna interesna skupnost za gospodarjenje s stavbnimi zemljišči občine Kranj, samoupravna stanovanjska skupnost kranjske občine, Projektivno podjetje Kranj, Gradbinčev projektivni biro in Domplan so se dogovorili za izdelavo tehnične dokumentacije za stanovanjsko sosesko Planina III, ki obsega idejne projekte stanovanjskih objektov, idejne projekte javnih in spremljajočih objektov, arhitektonski del zazidalnega načrta in idejni projekti zunanje ureditve, prometa in komunalnih naprav. Osnutek zazidalnega načrta z idejnimi projekti komunalnih naprav mora biti izdelan do srede letošnjega oktobra. Pridobljena morajo biti tudi vsa potrebna soglasja. Zazidalni načrt pa mora občinska skupščina sprejeti do marca prihodnje leto.

Letošnje leto bo torej izredno pomembno, da bo izdelana temeljita dokumentacija, o kateri bo potrebna razprava. Želja je, da se v snovanju nove soseske vključi čim več delovnih ljudi in občanov, predvsem pa bodočih stanovalcev. J. Košnjek